

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE**  
**FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

Evidenčné číslo

**POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY V ÚČTOVNÍCTVE**  
**PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV**

**2011**

**Jaroslava Kapová**

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA  
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

**POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY V ÚČTOVNÍCTVE  
PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV**

**Bakalárska práca**

Študijný program:	Účtovníctvo
Študijný odbor:	6209700 Účtovníctvo
Školiace pracovisko:	Katedra informačných systémov
Školiteľ:	Váryová Ivana Ing. PhD.

**Nitra 2011**

**Jaroslava Kapová**

## **Čestné vyhlásenie**

Podpísaná Jaroslava Kapová vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Pohľadávky a záväzky v účtovníctve podnikateľských subjektov“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 11. marca 2011

**Jaroslava Kapová**

## **Pod'akovanie**

Touto cestou chcem vyjadriť pod'akovanie Ing. Ivane Váryovej, PhD. za pomoc, odborné a cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej bakalárskej práce.

V Nitre 11. marca 2011

.....

## **Abstrakt**

Cieľom bakalárskej práce bolo zhodnotiť stav a vývoj pohľadávok a záväzkov z hľadiska obsahu a štruktúry v danom podniku, z ktorého sme čerpali údaje potrebné pre analýzy, pričom sme porovnávali roky 2008 – 2010. Údaje sa získavali z družstva, ktorého predmetom činnosti je poľnohospodárska a lesnícka prvovýroba. Táto práca obsahuje teoretickú ale aj praktickú časť, v ktorej sa rozoberala tematika pohľadávok a záväzkov. V teoretickej časti sa porovnávali jednotlivé názory a poznatky domácich i zahraničných autorov. Praktickú časť tvorila charakteristika už konkrétneho vybraného podniku, popis stavu a vývoja pohľadávok a záväzkov v jednotlivých rokoch a ich vzájomné porovnanie, výpočet a zhodnotenie vybraných ukazovateľov. Hodnoty boli vyjadrené taktiež pomocou tabuľkového a grafického znázornenia. V sledovanom období podnik vykazoval pohľadávky a záväzky či už krátkodobé alebo dlhodobé, rezervy a bankové úvery. Na základe vypočítaných ukazovateľov likvidity sa dá povedať, že podnik vo väčšine prípadov nemá dostatok peňažných prostriedkov na bankových účtoch, aby umožnil okamžité plnenie svojich záväzkov. Doba inkasa pohľadávok a doba úhrady záväzkov má stúpajúci charakter, čo nie je veľmi pozitívne, vzhľadom k tomu, že pre podnik je lepšie, ak pohľadávky sú zinkasované čo najskôr, čo značne súvisí aj s kratšou dobou plnenia svojich záväzkov. Celková zadlženosť podniku sa v každom roku znižuje, čo vypovedá o tom, že podnik je v dost' značnej miere samostatný a nezávislý od financovania cudzími zdrojmi.

**Kľúčové slová: podnik, účtovníctvo, pohľadávky, záväzky,**

## **Abstract**

Ziel dieser Arbeit war es, die Lage und Entwicklung der Vermögenswerte und Verbindlichkeiten in Bezug auf Inhalt und Struktur im Unternehmen, aus denen wir Daten für die Analyse benötigt beurteilen, und wir im Vergleich der Jahre 2008 bis 2010. Die Daten wurden von der Genossenschaft Aktivität von land-und forstwirtschaftlicher Primärerzeugung erhalten wird. Dieses Werk enthält eine theoretische, sondern auch praktischen Teil, die das Thema der Aktiva und Passiva diskutiert. Im theoretischen Teil verglichen verschiedene Ansichten und Kenntnisse der in-und ausländischen Autoren. Der praktische Teil bestand aus einem bestimmten Merkmal bereits ausgewählt ist, den Zustand und die Entwicklung Vermögenswerte und Verbindlichkeiten in verschiedenen Jahren und ihre gegenseitigen Vergleich, Berechnung und Bewertung von ausgewählten Indikatoren. Die Werte wurden auch ausgedrückt mit Hilfe einer Tabellenkalkulation und grafische Darstellungen. Während des Berichtszeitraums, erkannte das Unternehmen die Vermögenswerte und Verbindlichkeiten, ob kurz-oder langfristig, Rücklagen und Bankdarlehen. Berechnet auf der Basis von Liquidität Variablen können wir sagen, dass in den meisten Fällen ist das Unternehmen ausreichende Mittel auf Bankkonten hat, um eine sofortige Umsetzung seiner Verpflichtungen zu ermöglichen. Dauer des Inkasso-und Erholungszeit Engagement in der Natur, die nicht sehr positiv zu, da das Unternehmen besser, wenn die Ansprüche so schnell wie möglich, was auch deutlich mit kürzeren Zeiten findet, ihre Verpflichtungen eingelöst wird. Gesellschaft Gesamtverschuldung ist in jedem Jahr, so dass die Unternehmen völlig getrennt und weitgehend unabhängig von der Finanzierung aus ausländischen Quellen ist erklärt reduziert.

**Stichwort:** Betriebswirtschaft, Rechnungswesen, Forderungen, Verbindlichkeiten,

# Obsah

<b>Úvod .....</b>	<b>7</b>
<b>1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky.....</b>	<b>9</b>
1.1 Účtovníctvo .....	9
1.2 Podnik.....	11
1.3 Majetok podniku a zdroje jeho krytia.....	13
1.4 Pohľadávky a záväzky .....	16
<b>2 Cieľ práce.....</b>	<b>20</b>
<b>3 Metodika práce a metódy skúmania .....</b>	<b>21</b>
<b>4 Vlastná práca .....</b>	<b>24</b>
4.1 Charakteristika vybraného podniku.....	24
4.2 Pohľadávky a záväzky ako dôležitá súčasť majetkovej a kapitálovej štruktúry .....	26
4.3 Pohľadávky vo vybranom podniku .....	27
4.3.1 Pohľadávky podľa lehoty splatnosti .....	27
4.3.2 Dlhodobé pohľadávky.....	29
4.3.3 Krátkodobé pohľadávky .....	30
4.4 Záväzky vo vybranom podniku .....	32
4.4.1 Záväzky podľa lehoty splatnosti .....	34
4.4.2 Dlhodobé záväzky.....	35
4.4.3 Krátkodobé záväzky.....	37
4.5 Finančná analýza vybraného podniku .....	40
<b>Záver .....</b>	<b>43</b>
<b>Zoznam použitej literatúry .....</b>	<b>46</b>
<b>Prílohy .....</b>	<b>48</b>

---

## Úvod

Podnik je určitá ekonomická a organizačná forma usporiadania výroby, obchodu a služby, založená za účelom podnikania, ktorej cieľom je dosahovanie zisku prostredníctvom podnikateľskej činnosti. V trhovej ekonomike je základným podnikateľským subjektom. Určité činnosti v podniku, ktoré sa vykonávajú z dôvodu uspokojovania vlastných potrieb pomocou uspokojovania cudzích potrieb, sa nazývajú podnikanie. Hlavným cieľom podniku je maximalizovať svoj zisk s čo najnižšími vstupmi do podniku.

Medzi základné znaky podniku patrí ekonomická samostatnosť a právna subjektivita. Ekonomická samostatnosť znamená, že štát nezasahuje priamo do činnosti podniku. Podnik vykonáva svoju hospodársku činnosť samostatne. Štát má za úlohu určiť všeobecné pravidlá, na základe ktorých podniky môžu vykonávať svoju podnikateľskú činnosť. O všetkých ostatných veciach môže rozhodovať podnik sám, je to napr. forma podnikania, sídlo, rozdelenie výsledku hospodárenia, a pod. Právna subjektivita poukazuje nato, že podnik má právo vo vlastnom mene uzatvárať zmluvy s inými subjektmi, ktoré sú súčasťou podnikateľského prostredia, a to môžu byť odberatelia, dodávatelia, zamestnanci, štát, banky, sporiteľne a pod. Podnik preberá na seba záväzky a nesie za ne zodpovednosť.

Aby podnik mohol uskutočňovať svoju činnosť, potrebuje nato dostatočný kapitál. Na základe toho môžeme podnik charakterizovať aj ako súhrn hmotných, nehmotných a osobných zložiek podnikania, ktoré zabezpečujú činnosť podniku. Medzi hmotné zložky patria všetky fyzické veci a majetkové práva, ktorými sa disponuje v podniku. Nehmotné zložky predstavuje postavenie na trhu, obchodné meno a k osobným zložkám podnikania zaraďujeme štruktúru a kvalifikáciu zamestnancov.

Na podnik pôsobia rôzne faktory, ktoré ho istým spôsobom ovplyvňujú. Podľa toho, akým spôsobom pôsobí okolie na podnik rozlišujeme mikroprostredie a makroprostredie. Makroprostredie je tvorené faktormi a subjektmi, ktoré pôsobia na všetky podniky rovnako, a patria tu napr. prírodné podmienky, legislatívne úpravy, nezamestnanosť, vzdelanie obyvateľstva atď. Mikroprostredie je charakteristické tým, že faktory, ktoré na neho pôsobia, ovplyvňujú len konkrétny podnik. Môžeme ku nim zaradiť napr. konkurencia, dodávatelia, odberatelia, bankové inštitúcie.



---

Všetko to, čo podnik vlastní a čím disponuje v priebehu svojej podnikateľskej činnosti sa nazýva majetok. Majetok podniku tvoria napr. budovy, stroje, tovar, zariadenia, dopravné prostriedky, peniaze, ale aj súčasti, ktoré nemajú hmotný charakter, ide o licencie, softvér, patenty, pohľadávky a pod. Nato, aby podnik tento majetok získal, potrebuje určité zdroje. Tie sa členia, podľa toho akým spôsobom a hlavne od koho si majetok podnik obstaral, na vlastné a cudzie zdroje.

Pohľadávky v podniku predstavujú majetkovú zložku, ktorá vznikla v minulosti a peniaze z nej budú plynúť v budúcnosti. Závázky predstavujú cudzie zdroje krytia majetku. Ide v podstate o časť majetku, ktorá patrí veriteľom. Pohľadávkami a záväzkami sa zaoberá účtovníctvo, ktoré sleduje ich aktuálny stav a pohyb a prostredníctvom účtovných výkazov informuje o finančnej situácii podniku za dané obdobie.

Je dôležité, aby podnik sledoval, ako sa doteraz vyvíjala jeho situácia, a nato slúži finančná analýza, pri ktorej sa vypočítajú jednotlivé ekonomické ukazovatele, ktoré slúžia na zhodnotenie aktuálneho stavu. Podnik tak zistí, v ktorých miestach má nedostatky, a môže to v nasledujúcom období ovplyvniť. Pohľadávky a záväzky sú významnými položkami, ktoré pôsobia na finančné toky podniku, likviditu a platobnú schopnosť.

Jednotlivé podniky môžu mať veľa dôvodov pre nedostatok finančných prostriedkov. Najčastejší dôvod je však oneskorené plnenie pohľadávok odberateľmi. Niektoré podniky majú príliš vysoké pohľadávky, ktoré predstavujú inkaso peňažných prostriedkov v najbližšej budúcnosti. Avšak podnik potrebuje tieto prostriedky na prevádzku svojej činnosti. Preto si podniky berú dočasne úver, čo však znižuje ich zisk. Ďalším problémom môže byť taktiež úhrada záväzkov. Záväzky by mal podnik uhrádzať podľa toho, ako je uvedené v zmluve, väčšinou je doba splatnosti 14 dní. Podniku môže vzniknúť riziko, že nebude schopný zaplatiť za svoje záväzky z dôvodu nedostatočného množstva peňažných prostriedkov, tzv. riziko likvidity. Vznik neschopnosti platiť môže poškodiť dobrému meniu podniku, a tak sa môže stať nevhodným partnerom pre ostatné podnikateľské subjekty.

Pohľadávky a záväzky tvoria dôležitú časť pre podnik, ktorý by im mal venovať dostatočnú osobitnú pozornosť. Ovplyvňujú jeho podnikateľskú činnosť, a to tak, že pôsobia na výsledok hospodárenia.

---

# 1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky

V tejto kapitole sú porovnané názory a poznatky jednotlivých slovenských aj zahraničných autorov na danú problematiku.

## 1.1 Účtovníctvo

**ŠLOSÁR, R. (2008)** uvádza, že z vecného hľadiska sa môžeme na účtovníctvo pozeráť z dvoch stránok:

- a) z pohľadu hospodárskej praxe budeme chápať účtovníctvo ako sústavu záznamov o hospodárskej činnosti podniku alebo inej organizácie, ktorá sa realizuje podľa stanovených pravidiel, metód a zásad a slúži ako základný zdroj informácií pre rozhodovanie,
- b) z pohľadu vedeckej teórie je účtovníctvo ekonomickou vednou disciplínou, ktorá sa zaoberá sústavou poznatkov týkajúcich sa predmetu jeho skúmania, t. j. vymedzenia základných pojmov a kategórií, teórie účtov, teórie účtovných sústav, bilančných teórií, teórií oceňovania majetku a záväzkov, analýzy účtovných foriem, metód a zásad až po vykazovanie a analýzu výstupov z neho.

**ŠLOSÁROVÁ, A. (2006)** uvádza základné predpoklady existencie účtovníctva, ktorými sú:

1. Účtovníctvo sa vždy musí viazať na určitý ekonomický celok. V súčasnej terminológii sa tento ekonomický celok označuje pojmom účtovná jednotka.
2. Účtovať sa môže len o skutočnostiach, ktoré sa dajú oceniť, t.j. vyjadriť v peňažných jednotkách (kvantifikovať).
3. Účtovná jednotka musí viesť účtovníctvo od dňa svojho vzniku až do dňa svojho zániku. Výsledok hospodárenia však musí zisťovať periodicky, vždy za účtovné obdobie, za ktoré musí zostaviť účtovnú závierku.
4. Účtovníctvo účtovnej jednotky musí byť preukázateľné, pričom preukázateľnosť účtovníctva sa zabezpečuje účtovnými záznamami (predovšetkým účtovnými dokladmi) a vykonanou inventarizáciou.
5. Účtovníctvo musí byť založené na bilančnom princípe. Bilančný princíp je základný princíp podvojného účtovníctva.

---

**HACHEROVÁ, Ž. – LATEČKOVÁ, A. - KOČNER, M. (2010)** tvrdia, že účtovníctvo sa už od svojho vzniku formovalo ako systém umožňujúci zaznamenať a poskytovať požadované údaje. Účtovné informácie svojím obsahom sú neoddeliteľnou súčasťou manažérskej práce. Ich efektívne využívanie vo veľkej miere ovplyvňuje hospodársky proces v podniku a dosahované výsledky.

Údaje z účtovníctva sú prirodzeným nástrojom riadenia. Poznatky získané z účtovných kníh a účtovných výkazov možno rozdeliť na dve základné skupiny:

1. poznávacie informácie, ktoré súžia na porovnanie minulého vývoja,
2. informácie, ktoré slúžia na ovplyvňovanie budúceho vývoja .

**FABOVÁ, Z. (2008)** konštatuje, že k základným zásadám vedenia účtovníctva, ktoré vyplývajú z jednotlivých ustanovení zákona o účtovníctve, patria:

- verné, pravdivé a správne zobrazenie jednotlivých účtovných prípadov, čo znamená, že účtovná jednotka musí viesť účtovníctvo tak, aby úplne, preukázateľne a správne zobrazovalo skutočnosti, ktoré sú jeho predmetom,
- účtovať všetky účtovné operácie v účtovných knihách,
- doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi,
- nemeniť účtovné metódy a účtovné zásady v priebehu účtovného obdobia.

**BOUŠKOVÁ, D. – PETER, O. (2000)** tvrdia, že podstata sústavy podvojného účtovníctva vychádza zo skutočnosti, že celková suma majetku účtovnej jednotky sa rovná zdrojom, z ktorých bol majetok nadobudnutý. charakteristickým znakom sústavy podvojného účtovníctva je, že všetky stavy jednotlivých druhov majetku i zdrojov sa vedú na účtoch, ktoré dovedna predstavujú hlavnú knihu. Ďalej sa v tomto účtovnom systéme vychádza zo zásady, že každá hospodárska či účtovná operácia sa týka vždy dvoch druhov majetku alebo jeho zdrojov, čo sa zachytáva podvojným zápisom rovnakou sumou na dvoch účtoch.

**KUČERA, M. – LATEČKOVÁ, A. (2008)** sú názoru, že účtovníctvo je súčasťou podnikového informačného systému. Vzhľadom na charakter a rozsah poskytovaných informácií, tvorí základ podnikového informačného systému, zaznamenáva a poskytuje údaje, ktoré:

1. po stránke kvantitatívnej predstavujú zaevidovanie všetkých údajov o prebiehajúcej hospodárskej činnosti podniku, stave majetku a záväzkov,

- 
2. po stránke kvalitatívnej sa vyznačujú predovšetkým nasledovnými charakteristikami: objektívnosť, relevantnosť, včasnosť, zrozumiteľnosť, porovnateľnosť, pertinentnosť.

**KRIŠTOFÍK, P. – SAXUNOVÁ, D. – ŠURANOVÁ, Z. (2009)** uvádzajú, že podvojné účtovníctvo predstavuje systém, ktorý prostredníctvom úplného zachytenia obchodných transakcií a iných udalostí zobrazuje majetok a kapitál (zvlášť ich zmeny), ako aj náklady a výnosy. Zaúčtovaním nákladov a výnosov sa preukazujú aj príčiny dosiahnutého výsledku hospodárenia. Tento systém účtovníctva získal názov vďaka možnosti dvojnásobného zistenia výsledku, dvojnásobného zachytenia každej obchodnej transakcie alebo inej udalosti a dvojnásobného zaúčtovania každej sumy.

## 1.2 Podnik

Podľa **zákona č. 513/1991 Zb.** Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov sa podnikaním rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Podnikom sa rozumie súbor hmotných ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomu účelu slúžiť.

**SEDLÁK, M. A KOL. (2010)** uvádza, že podnikanie je predovšetkým proces, nie výsledok. Znamená začatie alebo zabezpečenie rastu podniku prostredníctvom iniciatívneho a riziko preberajúceho manažmentu. Podnikanie ako činnosť, a nie ako statická udalosť, zahŕňa aktivity potrebné na analýzu možných príležitostí, na založenie alebo rast podniku, na jeho financovanie, a prípadne na „žatvu“ z podnikania. Pre základnú jednotku podnikania, v ktorej sa realizuje výroba výrobkov alebo poskytovanie služieb, sa v praxi i v teórii používa pojem podnik. Podnik môže mať rôznu právnu formu, ktorá zodpovedá charakteru výrobkov a služieb, ako aj požiadavkám, príp. predstavám podnikateľa, ktorý ho zakladá a zabezpečuje jeho činnosť.

Podnik chápeme v širokom zmysle slova, to znamená, že zahŕňa všetky subjekty podnikania, čiže nielen podnikateľské subjekty s právnou subjektivitou, ale i podniky jednotlivcov. Toto chápanie podniku zodpovedá odporúčaniu Európskej

---

komisie č. 2003/361 ES zo 6. mája 2003, v ktorom sa uvádza: „Za podnik sa považuje každý subjekt bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorý vykonáva hospodársku činnosť.“ Definícia nadobudla účinnosť 1. januára 2005.

Podľa **VLACHYNSKÉHO, K. A KOL. (2009)** je podnik právne a ekonomicky samostatná, plánovito organizovaná hospodárska jednotka, produkuje výrobky a služby pre trh.

Činnosti prebiehajúce v podniku sa charakterizujú ako podnikanie. Bez ohľadu na hospodársky systém, v rámci ktorého podnik pôsobí, podnikanie rešpektuje tri základné princípy:

- kombinuje používané výrobné faktory tak, aby bola zabezpečená požadovaná produkcia výrobkov a služieb,
- princíp hospodárnosti, t. j. snaha dosahovať optimálny vzťah medzi vstupom a výstupom,
- princíp finančnej rovnováhy, t. j. zabezpečiť, aby bol podnik trvalo schopný načas uhrádzať svoje finančné záväzky.

Ako uvádzajú **MAJDÚCHOVÁ, M. – NEUMANNOVÁ, A. (2007)** uvádzajú, že veľmi častou definíciou podniku, ktorá vychádza z praktických skúseností, a ktorá zároveň obsahuje aj základné znaky podniku, je definícia, podľa ktorej podnikom rozumieme ekonomicky a právne samostatnú jednotku založenú za účelom podnikania. Základnými znakmi podniku sú:

- princíp kombinácie výrobných faktorov
- princíp hospodárnosti
- princíp finančnej rovnováhy

Pre podnik v trhovej ekonomike je možné vyčleniť ešte špecifické znaky:

- princíp súkromného vlastníctva ako jedinečného, nedotknuteľného a prioritného vlastníctva,
- princíp autonómie, ktorý vyjadruje slobodu a nezávislosť podnikateľskej činnosti,
- princíp ziskovosti ako hlavného motívu podnikania a zároveň nevyhnutnej podmienky pre udržanie a rozvoj podnikateľskej činnosti.

---

Podnik definuje **BIELIK, P. (2008)** ako ekonomickú a organizačnú formu usporiadania výroby, obchodu a služieb, ktorá je založená na dosahovaní zisku prostredníctvom podnikateľskej činnosti. Základným podnikateľským subjektom v trhovej ekonomike je podnik.

Za najdôležitejšie ekonomické ciele podniky najčastejšie považujú zisk, likviditu, hospodárnosť a produktívnosť výrobných faktorov.

**ALEXY, J. – SIVÁK, R. (2005)** uvádzajú, že podnik je ekonomicky a právne samostatná podnikateľská jednotka, založená za účelom podnikania. Podnik sa považuje za základný článok ekonomiky. Základnou právnou normou, ktorá upravuje podstatu a znaky podniku je Obchodný zákonník. Každý podnik sa vyznačuje základnými a špecifickými znakmi.

Medzi **základné znaky** podniku patria:

- kombinácia výrobných faktorov,
- právna samostatnosť,
- ekonomická samostatnosť.

K **špecifickým znakom** podniku v trhovej ekonomike patria:

- súkromné vlastníctvo,
- samostatnosť – autonómia,
- ziskovosť.

**WÖHE – DÖRING (2005)** je názoru, že ako podnik sa označuje plánovitý organizovaný hospodársky celok, v ktorom sa kombinujú výrobné faktory na výrobu a predaj tovarov a služieb. Podnik je teda ekonomický útvar výrobného hospodárstva, a tým sa odlišuje od domácnosti, ktorá sa označuje tiež ako spotrebné hospodárstvo.

**NEUMANOVÁ, A. a kol. (2007)** tvrdí, že podnik je súhrnom hmotných, nehmotných a osobných zložiek podnikania. Hmotné zložky tvoria hnuteľné a nehnuteľné veci, výrobné zariadenia atď. Nehmotnými zložkami sú goodwill podniku, imidž, obchodné tajomstvo, priemyselný vzor, ochranná známka a podobne. Osobnú zložku podniku tvoria zamestnanci a manažment podniku, ich kvalifikácia, schopnosti.

### **1.3 Majetok podniku a zdroje jeho krytia**

Uskutočňovanie podnikateľskej činnosti (výrobnej, obchodnej a inej) si vyžaduje podľa **SOUKUPOVEJ, B. – ŠLOSÁROVEJ, A. – BAŠTINCOVEJ, A. (2004)**

---

existenciu majetku podniku. Podnik potrebuje vecné hmotné prostriedky, napr. budovy, stroje, materiál, tovar, peniaze a iné. Majetkom podniku sú aj také súčasti, ktoré nemajú hmotný charakter. Takými súčastami sú napr. rôzne druhy pohľadávok, nakúpené licencie, patenty, softvér, goodwill, ktoré majú charakter hmotných práv.

Jednotlivé zložky majetku podniku sú v priebehu hospodárskej činnosti v podniku v ustavičnom pohybe. Podľa času vlastníctva a používania majetku v podniku rozlišujeme dlhodobý majetok a krátkodobý majetok. Hranicou medzi krátkodobosťou a dlhodobosťou v účtovníctve je jeden rok.

**Dlhodobý majetok** je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom, pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok.

**Krátkodobý majetok** je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom, pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

Fungovanie majetku v kolobehu (v prevádzkovom cykle) je základom triedenia na majetok, ktorý

a) nemení svoju formu, je neobežný, v hospodárskom procese pôsobí dlhodobo, postupne sa opotrebuje,

b) mení svoju formu, jednorazovo sa spotrebuje a následne obnovuje, príp. proces jeho premeny na peniaze nepresahuje jeden rok, označuje sa ako obežný majetok.

**HACHEROVÁ, Ž. – LATEČKOVÁ, A. – KOČNER M. (2010)** tvrdia, že z časového hľadiska a vlastníctva sa majetok člení:

- dlhodobý majetok,
- krátkodobý majetok.

### **Dlhodobý majetok**

Pre všetky zložky tejto skupiny majetku je rozhodujúce časové hľadisko ich použiteľnosti v hospodárskom cykle, u vybraných druhov majetku zmluvná doba splatnosti, resp. doba držby – dispozičná doba.

### **Krátkodobý majetok**

V jednotlivých fázach hospodárskej činnosti sa zúčastňuje najviac jeden rok. Je súčasťou prevádzkového cyklu – kolobehu, mení jednu formu na inú. V zmysle

---

usporiadania a obsahového vymedzenia položiek súvahy tvorí podstatnú časť obežného majetku.

**CENIGOVÁ, A. (2009)** uvádza, že majetok účtovnej jednotky sa z časového hľadiska člení na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok. Dlhodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

**SERENČEŠ, P. (2010)** uvádza zdroje podnikového kapitálu nasledovne:

- podnikový kapitál, t.j. suma finančných zdrojov viazaných k istému okamihu v podnikovom majetku,
- finančné zdroje vyjadrujú jednotlivé formy, v ktorých prichádzajú do podniku peňažné prostriedky v priebehu istého obdobia. Má teda dynamický charakter.

### **Štruktúra finančných zdrojov podniku**

Finančné zdroje podniku môžeme členiť z rôznych hľadísk:

- podľa účelu, na ktorý sú určené, získava podnik finančné zdroje ako kapitál alebo peniaze,
- z časového hľadiska možno finančné zdroje členiť na také, ktoré má podnik k dispozícii na neobmedzený čas, dlhodobo, krátkodobo,
- podľa prameňa, z ktorého do podniku plynú, môžeme finančné zdroje rozdeliť na externé a interné,
- z hľadiska vlastníctva členíme finančné zdroje podniku na vlastné a cudzie.

**PATAKY, J. – ŠKORECOVÁ, E. (2005)** tvrdia, že aktívami sa rozumie majetok a iné aktíva z ktorých plynú účtovnej jednotke ekonomické úžitky. Na účely tohto zákona ekonomickým úžitkom sa rozumie možnosť priamo alebo nepriamo prispieť k toku peňažných prostriedkov. Pod pojmom majetok vymedzujeme časť aktív účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, dajú sa oceniť podľa § 24 až 28 zákona o účtovníctve a vykazujú sa v účtovnej závierke, v súvahe. Iné aktíva predstavujú časť aktív účtovnej jednotky, ktoré nespĺňajú podmienky na zaúčtovanie na účtoch v hlavnej knihe, ale vykazujú sa v rámci poznámok účtovnej závierky.

Každý podnikateľský subjekt potrebuje na uskutočňovanie podnikateľskej činnosti určitý majetok v závislosti od charakteru a rozsahu vykonávaných činností. Ak sa zriaďuje akýkoľvek podnik, musí byť zrejmé, z akých zdrojov budú obstarané



---

potrebné zložky majetku. Snahou každého podniku je zabezpečiť čo najväčšiu časť majetku z vlastných vkladov peňažných prostriedkov, prípadne nepeňažných vkladov zakladateľov. V praxi to nie je vždy možné, a preto značná časť majetku sa získava v styku s vonkajším svetom. Každý majetok musí teda pochádzať z nejakého zdroja.

Pod pojmom zdroj rozumieme prameň, alebo spôsob získania majetku pre podnikateľskú činnosť. Zdrojom môže byť dodávateľ, štát a jeho inštitúcie, peňažný ústav a iné.

**KRIŠTOFIK, P. – SAXUNOVÁ, D. – ŠURANOVÁ, Z. (2009)** sú názoru, že v súvahe sa bilancuje majetok a zdroje krytia, pričom majetok sa zvyčajne vykazuje v hierarchii od najmenej likvidného po samolikvidný, zdroje krytia sa vykazujú spravidla od vlastného imania cez dlhodobé a krátkodobé záväzky. Povinnosťou účtovnej jednotky je členiť majetok na obežný a neobežný majetok, bez ohľadu na predmet podnikania. Pre banky, poisťovne a iné finančné inštitúcie, ktoré nerealizujú svoje výkony v rámci jasne vymedzeného prevádzkového cyklu, je však vhodnejšie zostavovať súvahu nie z hľadiska dlhodobosti a krátkodobosti majetku a záväzkov, ale z hľadiska likvidity, pretože prezentácia takto štruktúrovanej súvahy poskytuje používateľom spoľahlivejšie a relevantnejšie informácie.

#### **1.4 Pohľadávky a záväzky**

**HACHEROVÁ, Ž. – LATEČKOVÁ, A. -KOČNER M. (2010)**, tvrdia, že pohľadávky predstavujú právny nárok dodávateľa (veriteľa) voči odberateľovi (dlžníkovi) na peňažné prostriedky za realizovaný majetok, práce a služby. Sú ekonomickým výrazom dodávateľsko-odberateľských vzťahov uskutočňovaných formou bezhotovostného platobného a zúčtovacieho styku. Podnik má pohľadávky aj voči finančným inštitúciám, inštitúciám sociálneho a zdravotného poistenia, zamestnancom a pod.

Cudzie zdroje krytia predstavujú záväzky voči veriteľom. V zmysle zákona o účtovníctve sa záväzkom rozumie existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky, dá sa spoľahlivo oceniť, vykazuje sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze ziskov a strát.

Cudzie zdroje z hľadiska času členíme na:

- 
1. dlhodobé – doba splatnosti záväzkov je viac ako 1 rok,
  2. krátkodobé – doba splatnosti záväzkov je najviac 1 rok.

Po obsahovej stránke rozdeľujeme cudzie zdroje do nasledovných skupín:

1. záväzky
2. úvery
3. rezervy
4. záväzky zo sociálneho fondu

Podľa **ŠLOSÁROVEJ, A. A KOL. (2009)** zúčtovacie vzťahy predstavujú vo svojej podstate rôzne pohľadávky a záväzky, ktoré účtovnej jednotke vznikajú pri vykonávaní podnikateľskej činnosti. Informácie o pohľadávkach a záväzkoch sú dôležité pri hodnotení finančnej situácie účtovnej jednotky, predovšetkým jej likvidity.

**Pohľadávky** sú súčasťou majetku účtovnej jednotky a vykazujú sa v súvahe len vtedy, ak sú výsledkom minulých udalostí, ak je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a ak sa dajú spoľahlivo oceniť podľa zákona o účtovníctve. Zvýšenie ekonomických úžitkov v prípade pohľadávok predstavuje najčastejšie prírastok peňažných prostriedkov z titulu ich inkasa, alebo sa môžu vyrovnáť iným spôsobom (zúčtovaním).

**Záväzkami** sa rozumie existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť. Záväzky sa vykazujú v súvahe. Zníženie ekonomických úžitkov v prípade záväzkov predstavuje najčastejšie úbytok peňažných prostriedkov z titulu ich úhrady alebo a môžu vyrovnáť iným spôsobom (zúčtovaním).

**SOUKUPOVÁ, B. – ŠLOSÁROVÁ, A. – BAŠTINCOVÁ, A. (2004)** uvádzajú, že pohľadávka voči odberateľovi predstavuje právo (nárok) účtovnej jednotky (veriteľa) požadovať od druhej osoby (dlžníka) plnenie jeho záväzku. Pohľadávka je súčasťou majetku účtovnej jednotky, preto môže vzniknúť a zaúčtovať sa len vtedy, ak je výsledkom minulých udalostí, ak je pravdepodobné, že v budúcnosti zvýši ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť.

Záväzok voči dodávateľovi predstavuje povinnosť účtovnej jednotky (dlžníka) uskutočniť plnenie svojho záväzku voči druhej osobe (veriteľovi). Záväzok môže v účtovnej jednotke vzniknúť a zaúčtovať sa len vtedy, ak existuje povinnosť, ktorá vznikla v dôsledku minulých udalostí, ak je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť.

---

**FABOVÁ, Z. (2008)** tvrdí, že pohľadávka predstavuje právo fyzickej alebo právnickej osoby požadovať od dlžníka plnenie vzniknuté z určitého záväzku. pri činnosti účtovnej jednotky vznikajú pohľadávky väčšinou z obchodných vzťahov, finančných vzťahov, úverov a podobne. Pohľadávka vzniká okamihom splnenia dodávky a tento okamih je dôležitý aj pre jej zaúčtovanie. Podkladom pre účtovanie pohľadávok sú účtovné doklady, najčastejšie vystavené a odoslané faktúry, ale môžu to byť aj iné doklady, ktorými sa dokladuje ich vznik. Pohľadávka zaniká, ak ju dlžník riadne a včas vyrovná. Najjednoduchším spôsobom zániku pohľadávok je ich úhrada peňažnými prostriedkami v hotovosti alebo poukázaním na bankový účet veriteľa. Pohľadávky však môžu zaniknúť aj ich vecným uspokojením, započítaním, postúpením.

Záväzky predstavujú cudzie zdroje účtovnej jednotky a vzťahujú sa na už uskutočnené hospodárske operácie, ktoré budú uhradené v čase ich splatnosti v stanovenej sume.

Záväzky môže členiť účtovná jednotka

- podľa prijatých preddavkov,
- podľa prijatých úverov,
- na záväzky z dane z príjmov,
- na záväzky z nepriamych daní,
- na záväzky voči Sociálnej poisťovni a príslušnej zdravotnej poisťovni.

Najčastejšími záväzkami, s ktorými sa podnikatelia stretávajú pri svojej činnosti, sú záväzky z dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

**Zákon 431/2002 Z.z. o účtovníctve** záväzok definuje ako existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28; vykazuje sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

**ŠLOSÁR, R. (2008)** uvádza, že pohľadávky vyplývajú jednak z obchodných vzťahov, napr. pohľadávky voči odberateľom za predané a doteraz nezaplatené výrobky, tovary alebo služby, ale môže ísť aj o dočasné pohľadávky voči zamestnancom, napr. za spôsobené manko alebo škodu, pohľadávky voči spoločníkom a združeniu, pohľadávky z emitovaných dlhopisov a iné.

---

Z časového hľadiska možno pohľadávky členiť na:

- krátkodobé (do 1 roka, vrátane),
- dlhodobé (nad 1 rok).

Závazky predstavujú cudzí zdroj krytia majetku a vznikajú predovšetkým z obchodných vzťahov (záväzky voči našim dodávateľom materiálu, tovaru, dlhodobého majetku alebo služieb). Okrem toho môžu byť záväzky voči daňovému úradu z doteraz neuhradených daní, voči orgánom sociálneho zabezpečenia, voči zamestnancom (za doteraz nevyplatené mzdy), ale aj záväzky voči spoločníkom a združeniu a iné záväzky. Z časového hľadiska delíme záväzky na:

- a) krátkodobé (do 1 roka, vrátane),
- b) dlhodobé (nad 1 rok).

Na stránke **www.ys.sk** sa uvádza, že pohľadávka je nárok (požiadavka, ...) právnickej alebo fyzickej osoby na peňažné alebo vecné plnenie od inej právnickej alebo fyzickej osoby.

Pohľadávka je nárok voči právnickej alebo fyzickej osobe, aby zaplatila inej právnickej alebo fyzickej osobe za výkon alebo z iného právneho dôvodu, ktorý bol poskytnutý. Pohľadávky delíme na krátkodobé, ktoré sú splatné do jedného roka a dlhodobé, ktoré majú dobu splatnosti dlhšiu ako jeden rok. Pohľadávky sú z pohľadu ekonómie a práva časť obežného majetku.

**KOČNER, M. (2010)** charakterizuje pohľadávku ako právo veriteľa na plnenie od dlžníka, pričom dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Z uvedeného vyplýva, že existencia pohľadávky bez vzniku záväzku nie je možná. Z účtovného hľadiska predstavujú pohľadávky majetkovú zložku účtovnej jednotky, ktorá vznikla z uskutočnených účtovných prípadov a v budúcnosti z nej budú plynúť účtovnej jednotke ekonomické úžitky (príjmy).

Ako tvrdí **HINKE, J. (2007)**, záväzky sú podľa IAS/IFRS definované ako súčasná povinnosť podniku, ktorá je dôsledkom minulej udalosti a k jej vysporiadaniu bude podnik v budúcnosti nútený čerpať zdroje, z ktorých by mu inak plynul ekonomický prínos.

---

## 2 Cieľ práce

Účtovníctvo v podniku je podkladom pre poskytovanie informácií či už pre externých alebo interných používateľov. Poukazuje nato, ako podnik hospodári vo svojej činnosti, či dosahuje ciele ktoré si stanovil, a aký je doterajší jeho ekonomický vývoj. Sledovanie obsahu a štruktúry pohľadávok a záväzkov sú pre podnik takisto veľmi dôležité.

Zúčtovacie vzťahy vznikajú v každom podniku neustále počas jeho podnikateľskej činnosti. Preto je pre neho podstatná skutočnosť, či je schopný uhrádzať svoje záväzky a taktiež to, či sa inkasujú pohľadávky od odberateľov. Môže ísť o pohľadávky a záväzky napr. voči daňovému úradu, zamestnancom, spoločníkom, bankám, z obchodných vzťahov a pod.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je zhodnotenie pohľadávok a záväzkov uskutočnená na základe podkladov získaných vo vybranom podniku za roky 2008 – 2010 a sledovanie ich vývoja obsahu a štruktúry.

K naplneniu hlavného cieľa slúžia čiastkové ciele:

- štúdium a spracovanie domácej i zahraničnej literatúry, ktorá obsahovo súvisí s témou bakalárskej práce,
- charakteristika vybraného podniku,
- teoretické definovanie pohľadávok a záväzkov, ich obsah a štruktúra podľa vykazovania v súvahe,
- konkrétne identifikovanie pohľadávok a záväzkov podľa obsahu a štruktúry, následne ich tabuľkové a grafické znázornenie,
- hodnotenie poznatkov a výsledkov,
- zhodnotenie vybraných ekonomických ukazovateľov, ktoré obsahovo súvisia s témou bakalárskej práce,
- návrhy na zdokonalenie riadenia pohľadávok a záväzkov.

---

### 3 Metodika práce a metódy skúmania

Vybraný podnik, ktorý bol objektom pre skúmanie pohľadávok a záväzkov bolo poľnohospodárske družstvo Tokajík, Nižná Olšava, ktoré sa zaoberá poľnohospodárskou a lesníckou prvovýrobou.

Potrebné informácie pre spracovanie bakalárskej práce sa čerpali zo získaných údajov, ktoré poskytlo družstvo, a to z materiálov, ktoré poskytuje účtovná závierka, čiže zo súvahy a poznámok. Ďalšie informácie boli poskytnuté ešte samotným predsedom družstva.

Pre splnenie spomenutých cieľov sa použili nasledovné metódy spracovania:

- metóda selekcie,
- metóda komparácie,
- metóda analýzy,
- metóda tabuľkového a grafického zobrazenia,
- metóda analýzy,
- metóda hodnotenia a kontroly,
- matematicko – štatistické metódy,
- metóda riadeného rozhovoru,

Bakalárska práca pozostáva zo 4 kapitol, pričom niektoré z nich sú ďalej rozčlenené na menšie podkapitoly. Prvú kapitolu tvorí Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky, v ktorom sú bližšie rozpísané informácie týkajúce sa účtovníctva, podniku, majetku podniku a zdrojov jeho krytia, pohľadávok a záväzkov. Na základe týchto oblastí je kapitola členená na štyri podkapitoly. Informácie potrebné pre spracovanie sa čerpali z domácej a zahraničnej odbornej literatúry. Pri výbere literárnych zdrojov sa použila metóda selekcie a pri porovnávaná názorov jednotlivých autorov bola použitá metóda komparácie.

Hlavným cieľom tejto práce je analýza pohľadávok a záväzkov, z toho dôvodu bola vypracovaná kapitola 4 Vlastná práca, v ktorej sa skúmal obsah, štruktúra a vývoj jednotlivých pohľadávok a záväzkov. Táto kapitola je ďalej členená na podkapitoly:

**4.1** Charakteristika vybraného podniku – v tejto časti je základnými charakteristikami opísaný vybraný podnik, ide napr. o predmet činnosti, počet zamestnancov, vznik atď.

---

**4.2** Pohľadávky a záväzky ako dôležitá súčasť majetkovej a kapitálovej štruktúry – poukazuje na evidenciu majetku a zdrojov jeho krytia vo vzťahu k znázorneniu v súvahe, a na dôležitosť zobrazenia pohľadávok a záväzkov z dôvodu zachovania bilančného princípu.

**4.3** Pohľadávky vo vybranom podniku – analýza obsahu a štruktúry pohľadávok vo vybranom podniku, sledovanie ich stavu a vývoja za roky 2008 – 2010. V tejto časti sme použili metódu komparácie, metódu tabuľkového a grafického zobrazenia, metódu riadeného rozhovoru a matematicko – štatistické metódy. Táto kapitola je ešte ďalej členená na podkapitoly, v ktorých sme sa bližšie venovali krátkodobým a dlhodobým pohľadávkam a ich členeniu a porovnávaníu.

**4.4** Záväzky vo vybranom podniku – táto kapitola je podobným spôsobom analyzovaná ako kapitola 4.3 Pohľadávky vo vybranom podniku. V tejto časti sme takisto záväzky sledovali v dvoch podkapitolách s názvami krátkodobé a dlhodobé záväzky.

**4.5** Finančná analýza vybraného podniku – v tejto kapitole sme sa venovali výpočtom ukazovateľov likvidity, aktivity a zadĺženosti. Následne sme zhodnotili či zodpovedajú požiadavkám a porovnali ich vývoj.

Záver tvoria dosiahnuté výsledky práce vzhľadom k stanoveným cieľom. Charakterizovali sme pozitívne a negatívne stránky vyplývajúce z analýzy vybraného podniku, formulovali sme odporúčania a opatrenia, ktoré sa týkajú riadenia pohľadávok a záväzkov, pričom bola použitá metóda hodnotenia a kontroly.

Po závere je uvedený Zoznam použitej literatúry spolu s prílohami.

## **Vzorce pre výpočet ukazovateľov finančnej analýzy**

### **Ukazovatele likvidity**

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Finančné účty}}{\text{Krátkodobé záväzky}} \quad (1)$$

---

$$\text{Bežná likvidita} = \frac{\text{Finančné účty} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{Krátkodobé záväzky}} \quad (2)$$

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{Finančné účty} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé záväzky}} \quad (3)$$

### Ukazovatele likvidity

$$\text{Doba inkasa pohľadávok} = \frac{\text{Krátkodobé pohľadávky}}{\text{Tržby}} \times 365 \quad (4)$$

$$\text{Doba úhrady záväzkov} = \frac{\text{Krátkodobé záväzky}}{\text{Náklady}} \times 365 \quad (5)$$

### Ukazovatele zadlženosti

$$\text{Celková zadlženosť} = \frac{\text{Cudzíe zdroje}}{\text{Celkový kapitál}} \quad (6)$$

$$\text{Stupeň samofinancovania} = \frac{\text{Vlastný kapitál}}{\text{Celkový kapitál}} \quad (7)$$



---

## 4 Vlastná práca

### 4.1 Charakteristika vybraného podniku

Samostatne družstvo Nižná Olšava bolo založené v roku 1957, spojením so šiestimi susediacimi družstvami. V roku 1975 vzniklo zlúčené JRD Tokajík so sídlom v Nižnej Olšave, ktoré v roku 1990 bolo pretransformované na Poľnohospodárske družstvo v terajšej podobe.

Predmet činnosti družstva je:

- poľnohospodárska a lesnícka prvovýroba
- cestná nákladná doprava
- obchodná činnosť s potravinárskym a priemyselným tovarom
- opravy poľnohospodárskych strojov
- činnosť organizačných a ekonomických poradcov
- poskytovanie mechanizovaných poľnohospodárskych prác
- šitie rukavíc
- staviteľ - vykonávanie zemných výkopových prác, lešenárske práce, maliarske a natieračske práce, stavebno-údržbárske a montážne práce
- zámočnicke práce

Vlastníkom družstva je 230 členov družstva s podielom 90 % a 232 nečlenov (oprávnených osôb z transformácie) s podielom 10 %. Družstvo zamestnáva celoročne v priem. 50 pracovníkov. Hospodári v znevýhodnených výrobných podmienkach stropkovského okresu a to na prenajatej pôde v siedmych katastrálnych územiach: Nižná Olšava, Vyšná Olšava, Miňovce, Mrázovce, Tokajík, Turany n/Ond. a Vyšný Hrabovec.

Rastlinná ako aj živočíšna výroba na tomto teritóriu je z hľadiska agroenviromentálnych obmedzení od roku 2005 rozdelená na dva samostatné hospodárske subjekty. Pôvodné Poľnohospodárske družstvo Tokajík, Nižná Olšava hospodári v katastri Nižnej a Vyšnej Olšavy a v živočíšnej výrobe sa zameriava na chov hovädzieho dobytku mliekového typu. Novozaložená dcérska spoločnosť družstva –

---

EKO PD Nižná Olšava, s.r.o . zabezpečuje hospodárenie v ekologickej časti TTP v katastri obci Miňovce, Mrázovce, Tokajík, Turany n/Ond.a Vyšný Hrabovec a s ňou súvisiaci chov hovädzieho dobytku mäsového typu.

Poľnohospodárske družstvo Tokajík, Nižná Olšava po stránke personálnej, materiálnej a technickej zabezpečuje prevádzku v obidvoch podnikateľských subjektoch. Štatutárnym orgánom tohto družstva je predstavenstvo, ktoré pozostáva z jedného predsedu a piatich členov. Družstvo toho času obhospodaruje 910 ha poľnohospodárskej pôdy prevažne prenajatej. Rastlinná výroba zabezpečuje prevažne krmovinovú základňu pre potreby ŽV.

Dcérska spoločnosť EKO PD Nižná Olšava, s.r.o. obhospodaruje 522 ha trvalo trávnych porastov s ekologickou výrobou. Za rok spoločnosť vyprodukuje iba ekologické konzervované krmivo.

Družstvo zabezpečuje prevádzku živočíšnej výroby na dvoch hospodárskych dvoroch a to v Nižnej a Vyšnej Olšave. Najväčší podiel na produkcii živočíšnej výroby má výroba mlieka, keď ročne sa vyprodukuje a predá okolo 850 tis. litrov kravského surového mlieka. Družstvo ročne vyrobí 75 tón hovädzieho mäsa. Družstvo dodávateľsky zabezpečuje aj prevádzku živočíšnej výroby v dcérskej spoločnosti EKO PD Nižná Olšava, v ktorej prevažuje extenzívny chov hovädzieho dobytku.

V obidvoch podnikateľských subjektoch sa dodržiavajú všetky zásady vyplývajúce zo správnej farmárskej praxi a dobrých poľnohospodárskych a enviromentálnych podmienok výroby.

Pre potreby výroby družstvo má vytvorené vlastné mechanizačné stredisko, ktoré zabezpečuje všetky mechanizované poľnohospodárske práce pre rastlinnú aj živočíšnu výrobu, ako aj služby pre cudzích odberateľov. Opravy a údržby strojov a zariadení stavieb zabezpečuje vlastné opravárenské stredisko. Stredisko nákladnej dopravy pravidelne poskytuje prepravné služby aj pre cudzích odberateľov.

Pre vlastnú investičnú výstavbu a bežné stavebné opravy a údržby družstvo má zriadenú menšiu stavebnú skupinu. Z ostatných pomocných činnosti družstvo prevádzkuje jednu predajňu potravín, závodnú kuchyňu, družstevnú bytovú jednotku a počas LTS rekreačné zariadenie na Domaši – Valkov.

Celkový ročný hrubý obrat družstva predstavuje hodnotu 663 878,3 €, pridaná hodnota dosahuje výšku 215 760,4 €. Výsledok hospodárenia po zohľadnení všetkých foriem prevádzkovej podpory v priemere zaručuje minimálnu nákladovú rentabilitu.

## 4.2 Pohľadávky a záväzky ako dôležitá súčasť majetkovej a kapitálovej štruktúry

V účtovníctve sa majetok sa eviduje z 2 hľadísk:

1. z hľadiska **konkrétnej formy majetku** – aký majetok mám
2. z hľadiska **abstraktnej formy majetku** – odkiaľ majetok mám

Metodický prostriedok v účtovníctve, ktorý slúži k vykázaniu majetku a zdrojov jeho krytia majetku v peňažnom vyjadrení k určitému dňu sa označuje ako súvaha. Súvaha má 2 strany. Na ľavej strane sa vykazujú aktíva, t.j. jednotlivé zložky majetku, ktoré podnik vlastní. Medzi aktíva patria aj krátkodobé a dlhodobé pohľadávky. Na pravej strane sa vykazujú pasíva, t. j. zdroje, z akých sme jednotlivé zložky majetku nadobudli. Takže zaraďujeme tu aj krátkodobé a dlhodobé záväzky. V účtovníctve platí tzv. bilančný princíp, t.j. ľavá strana súvahy sa má rovnať pravej strane, pretože žiadna účtovná jednotka nemôže mať viac majetku ako finančných zdrojov, resp. naopak.

Tab. 1

### Zjednodušená štruktúra súvahy

<i>Strana aktív</i>	<i>Strana pasív</i>
<i>A. Pohľadávky za upísané VI</i>	<i>A. Vlastné imanie</i>
	<i>A.I. Základné imanie</i>
<i>B. Neobežný majetok</i>	<i>A.II. Kapitálové fondy</i>
<i>B.I. Dlhodobý nehmotný majetok</i>	<i>A.III. Fondy zo zisku</i>
<i>B.II. Dlhodobý hmotný majetok</i>	<i>A.IV. VH minulých rokov</i>
<i>B.III. Dlhodobý finančný majetok</i>	<i>A.V. VH za účtovné obdobie</i>
<i>C. Obežný majetok</i>	<i>B. Záväzky</i>
<i>C.I. Zásoby</i>	<i>B.I. Rezervy</i>
<i>C.II. Dlhodobé pohľadávky</i>	<i>B.II. Dlhodobé záväzky</i>
<i>C.III. Krátkodobé pohľadávky</i>	<i>B.III. Krátkodobé záväzky</i>
<i>D. Časové rozlíšenie</i>	<i>C. Časové rozlíšenie</i>
<i>Spolu majetok (A+B+C+D)</i>	<i>Spolu vlastné imanie a záväzky (A+B+C)</i>

Zdroj: Opatrenie MF SR č. MF/25682/2007-74, príloha č. 1

### 4.3 Pohľadávky vo vybranom podniku

Pod pojmom pohľadávka rozumieme právo jedného účastníka – veriteľa požadovať od druhého účastníka - dlžníka určité peňažné alebo vecné plnenie. Podľa toho, akú majú zostatkovú dobu splatnosti, rozlišujeme pohľadávky krátkodobé a dlhodobé. Medzi krátkodobé pohľadávky taktiež môžeme zaradiť dlhodobé pohľadávky, ktorých doba splatnosti nie je dlhšia ako 1 rok odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Účtujú sa v účtovej triede 4 – Zúčtovacie vzťahy.

Medzi krátkodobé a dlhodobé pohľadávky zaraďujeme:

1. pohľadávky z obchodného styku,
2. pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej ÚJ,
3. ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku,
4. pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu,
5. iné pohľadávky,
6. odložená daňová pohľadávka.

#### 4.3.1 Pohľadávky podľa lehoty splatnosti

Podľa lehoty splatnosti pohľadávky členíme:

1. **Pohľadávky v lehote splatnosti** – hovoríme o nich vtedy, keď už nastal deň, kedy došlo k peňažnému alebo vecnému plneniu dlžníkom.
2. **Pohľadávky po lehote splatnosti** – dlžník svoj záväzok neuhradil, resp. pohľadávku neuspokojil včas, t. j. v dohodnutej lehote.

Tab. 2

#### Vývoj pohľadávok v lehote a po lehote splatnosti za roky 2008 – 2010 v EUR

Text	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	Porovnanie	
				'10/'08	'10 - '08
<b>Pohľadávky v lehote splatnosti</b>	384 196	335 321	303 507	0,79	-80 689
<b>Pohľadávky po lehote splatnosti</b>	17 294	37 234	17 024	0,98	-270
<b>Pohľadávky spolu</b>	401 490	372 555	320 531	0,8	-80 959

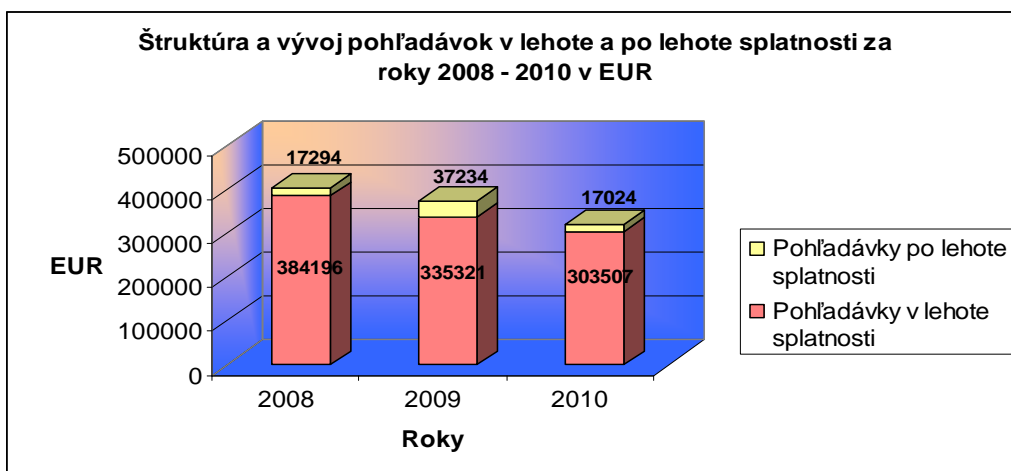
Zdroj: Poznámky k účtovnej závierke vybraného podniku, vlastné výpočty

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že v roku 2008 mal podnik celkové pohľadávky vo výške 401 490 ,- EUR. Z toho pohľadávky v lehote splatnosti činili čiastku 384 196,- EUR a pohľadávky po lehote splatnosti 17 294,-EUR, t.z. že podnik mal aj takých odberateľov, ktorí neboli schopní platiť, resp. uhradili svoje záväzky po lehote splatnosti.

V roku 2009 sa výška celkových pohľadávok znížila na 372 555,- EUR, čo pre podnik znamenalo zhoršenie, čo mohol zapríčiniť znížený záujem odberateľov o ponúkané výrobky, alebo zvýšenie počtu konkurentov v danej lokalite. Pohľadávky v lehote splatnosti klesli na 335 321,- EUR, t. j. o 48 875 ,- EUR menej ako v predchádzajúcom období. Pohľadávky po lehote splatnosti sa zvýšili takmer dvojnásobne, čo predstavuje hodnota 37 234,- EUR. To znamená, že sa opäť znížil počet odberateľov, a zároveň sa zhoršila platobná schopnosť týchto odberateľov, čo mohla spôsobiť vtedajšia finančná kríza.

Rok 2010 mal pre družstvo podobný charakter ako predchádzajúci rok 2009. Pohľadávky opäť klesli a to na sumu 320 531,- EUR. Pohľadávky v lehote splatnosti boli vo výške 303 507,- EUR, takže počet obyvateľov opäť klesol. Avšak odberatelia už boli vo väčšej miere schopní plniť svoje záväzky, čomu nasvedčuje výška pohľadávok po lehote splatnosti, a to 17 024,- EUR.

Pri porovnaní rokov 2008 a 2010 sme zistili, že index rastu pohľadávok ukazuje hodnotu 0,8. To znamená, že pohľadávky nám poklesli vo výške 80 959,- EUR



Zdroj: Poznámky k účtovnej závierke vybraného podniku, vlastné spracovanie

Obr. 1

Z grafu vyplýva, že vývoj pohľadávok v družstve mal klesajúcu tendenciu, čo mohlo spôsobiť zníženie počtu odberateľov, znížený objem produkcie, tržieb a pod. To pre družstvo nemalo pozitívny vplyv.

#### 4.3.2 Dlhodobé pohľadávky

Medzi dlhodobé pohľadávky zaraďujeme pohľadávky s dobou splatnosti dlhšou ako 1 rok. Najčastejšie vznikajú z obchodných vzťahov, ale taktiež aj voči zamestnancom, z vydaných dlhopisov, z predaja podniku atď. Družstvo eviduje pohľadávky voči odberateľom za dodanie tovaru, z poskytnutých preddavkov, z vydaných zmeniek na inkaso a pod.

**Tab. 3**

#### **Štruktúra a vývoj dlhodobých pohľadávok za roky 2008 – 2010 v EUR**

Súvahové položky	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	Porovnanie	
				'10/'08	'10 - '08
Pohľadávky z obchodného styku	193 351	190 032	186 712	0,97	-6 639
<b>Dlhodobé pohľadávky spolu</b>	<b>193 351</b>	<b>190 032</b>	<b>186 712</b>	<b>0,97</b>	<b>-6 639</b>

*Zdroj: Súvaha vybraného podniku, vlastné výpočty*

V prvom roku 2008 bol stav dlhodobých pohľadávok 193 351,- EUR, pričom v tomto roku družstvu vznikli len pohľadávky z obchodného styku.

V roku 2009 sa štruktúra pohľadávok nezmenila. Výška pohľadávok klesla z pôvodného stavu na 190 032,- EUR.

V roku 2010 pohľadávky z obchodného styku opäť klesli a to na čiastku 186 712,-EUR. Pri porovnávaní roku 2010 s rokom 2008 môžeme usúdiť, že index rastu pohľadávok bol 0,97, t.z. že v sledovanom období pohľadávky klesli o 3%, čo predstavuje hodnota 6 639,- EUR. Príčinou tohto poklesu bol zníženie počtu odberateľov.



Zdroj: Účtovná závierka vybraného podniku, vlastné spracovanie

**Obr. 2**

Z grafu môžeme vidieť, že dlhodobé pohľadávky mali v sledovanom období klesajúci vývoj, čo znamená, že družstvo strácalo svojich odberateľov a malo to pre neho nepriaznivý vplyv.

#### 4.3.3 Krátkodobé pohľadávky

Medzi krátkodobé pohľadávky zaraďujeme pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti kratšou ako 1 rok. Môže ísť o pohľadávky napr. z obchodného styku, zo sociálneho poistenia, daňové pohľadávky atď.

**Tab. 4**

#### Štruktúra a vývoj krátkodobých pohľadávok za roky 2008 – 2010 v EUR

Súvahové položky	2008	2009	2010	Porovnanie	
				'10/'08	'10 - '08
Pohľadávky z obchodného styku	115 557	208 709	133 819	1,16	18 262
Daňové pohľadávky a dotácie	62 197	2 072	19 513	0,31	-42 684
Iné pohľadávky	1 450	677	481	0,33	-969
<b>Krátkodobé pohľadávky spolu</b>	<b>179 204</b>	<b>211 458</b>	<b>153 813</b>	<b>0,86</b>	<b>-25 391</b>

Zdroj: Súvaha vybraného podniku, vlastné výpočty

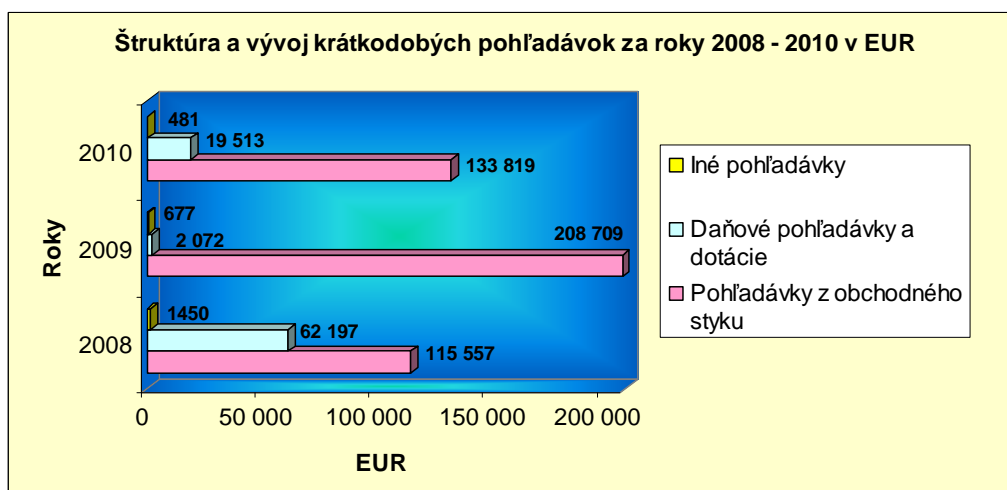
V roku 2008 vznikli krátkodobé pohľadávky v celkovej výške 179 204,- EUR, a to konkrétne pohľadávky z obchodného styku vo výške 114,557,- EUR, daňové pohľadávky a dotácie vo výške 62 197,- EUR a iné pohľadávky vo výške 1 1450,- EUR.

V roku 2009 vzrástli krátkodobé pohľadávky na 211 458,- EUR, t.j. o 32 254,- EUR. Najviac stúpili pohľadávky z obchodného styku, a to skoro dvojnásobne. Daňové pohľadávky a dotácie klesli na 2 072,- EUR, taktiež iné pohľadávky klesli o 773,- EUR.

V roku 2010 stav pohľadávok výrazne klesol a to na sumu 153 813,- EUR. Najväčší pokles mali pohľadávky z obchodného styku, ktorých výška sa zmenila na sumu 133 819,- EUR. Dost' výrazne stúpili daňové pohľadávky a dotácie oproti predchádzajúcemu obdobiu, a to na sumu 19 513,- EUR. Iné pohľadávky opäť klesli na 481,- EUR.

Z uvedeného vyplýva, že najväčší podiel na krátkodobých pohľadávkach mali pohľadávky z obchodného styku, ktoré tvorili prevažnú časť, a najmenší podiel mali iné pohľadávky.

Pri porovnaní roku 2010 s rokom 2008 vyplýva, že celkové krátkodobé pohľadávky klesli o 14%, čo predstavuje suma 25 391,- EUR.



Zdroj: Účtovná závierka vybraného podniku, vlastné spracovanie

**Obr. 3**

Z grafu vidíme, že krátkodobé pohľadávky mali v sledovaných obdobiach kolísavý trend. Takže môžeme usúdiť, že počet odberateľov sa stále menil a taktiež aj objem predaja.



---

#### 4.4 Závazky vo vybranom podniku

**Závazok** predstavuje určitú povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla v minulosti, očakáva sa, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky, a dá sa spoľahlivo oceniť. Závazky predstavujú cudzí zdroj krytia majetku.

Podobne ako pohľadávky, tak aj záväzky môžeme členiť podľa doby splatnosti na:

1. Dlhodobé záväzky
2. Krátkodobé záväzky

**Rezervy** majú totožnú definíciu so záväzkom, ale s tým rozdielom, že ak nie je známa výška rezervy, ocení sa odhadom. Vzťahujú sa na povinnosti vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov. Rezervy sa tvoria na základe opatrnosti na riziká a straty a možno ich použiť len na účel, pre ktorý boli vytvorené. Nemajú aktívny zostatok, t.z. že sa môžu čerpať len do výšky v akej boli vytvorené.

**Úver** predstavuje dočasné požičanie peňažných prostriedkov za odplatu, t.j. úrok. Tieto prostriedky poskytuje banka (veriteľ) podnikateľským subjektom (dlžníkom) na krytie svojho majetku. Povinnosťou dlžníka je vrátiť peniaze banke aj s úrokmi.

Z uvedeného vyplýva, že ku krátkodobým záväzkom patria rezervy, krátkodobé a dlhodobé záväzky a úvery. rátkodobé záväzky účtujeme v účtovej triede 3 – Zúčtovacie vzťahy a dlhodobé záväzky účtujeme v účtovej triede 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky.

*Tab. 5*

#### Štruktúra a vývoj záväzkov za roky 2008 – 2010 v EUR

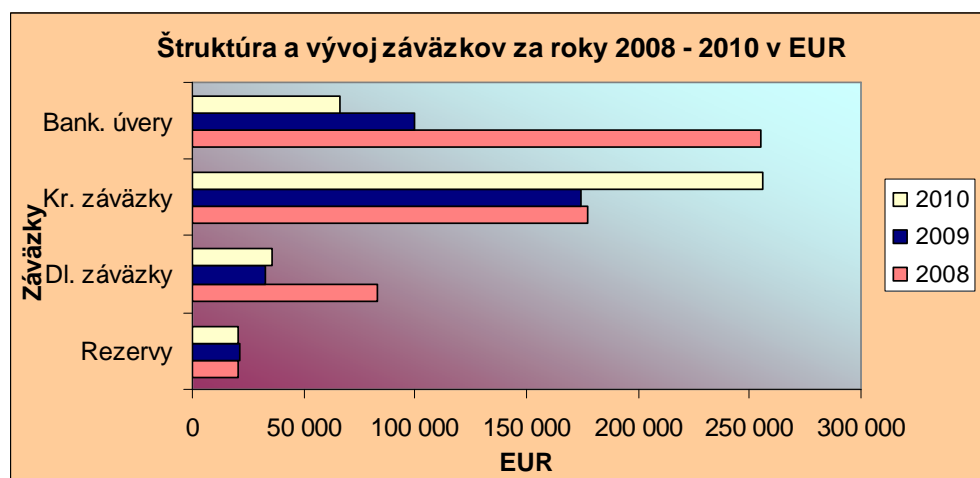
<i>Súvahové položky</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnanie</i>	
				<i>'10/'08</i>	<i>'10 - '08</i>
<b>Rezervy</b>	20 231	21 182	20 813	1,03	582
<b>Dlhodobé záväzky</b>	82 785	32 675	36 027	0,44	-46 758
<b>Krátkodobé záväzky</b>	177 300	174 494	256 172	1,44	78 872
<b>Bankové úvery</b>	255 332	99 592	66 395	0,26	-188 937
<b>Záväzky spolu</b>	535 648	327 943	379 407	0,71	-156 241

*Zdroj:* Súvaha vybraného podniku, vlastné výpočty

V sledovanom období roku 2008 bola celková výška záväzkov 535 648,- EUR. Najväčší podiel mali bankové úvery, ktoré boli vo výške 255 332,- EUR. Družstvo malo 2 krátkodobé a 1 dlhodobý úver, ktorý bol vzatý na stroj. Dlhodobé záväzky činili sumu 82 785,- EUR a krátkodobé záväzky 177 300,-EUR. Zvyšnú časť záväzkov tvorili rezervy a to vo výške 20 231,- EUR. Družstvo tvorilo rezervy na nevyčerpané dovolenky a rezervy.

V nasledujúcom roku 2009 sa stav záväzkov znížil na sumu 327 943,- EUR, čo predstavovalo pre družstvo priaznivú situáciu. V tomto roku mali najväčší podiel na záväzkoch krátkodobé záväzky. Krátkodobé bankové úvery družstvo už splatilo, ostal mu len dlhodobý úver na stroj, ktorý klesol na čiastku 99 592,- EUR, krátkodobé záväzky len mierne vzrástli na sumu 174 494,- EUR, a dlhodobé záväzky klesli takmer o 40%. Rezervy v tomto roku sa tvorili na mzdy za dovolenku vrátane soc. zabezpečenia, prémie a odmeny vrátane soc. zabezpečenia a overenie účtovnej závierky. Rezervy vzrástli na sumu 21 182,- EUR, čo znamená že sa nevyčerпали rezervy z predošlého roka, ale naopak, družstvo rezervy ešte zvýšil.

V roku 2010 sa záväzky družstva zvýšili na sumu 379 407,- EUR. V tomto roku najviac vzrástli krátkodobé záväzky a to až o 81 678,- EUR. Dlhodobé záväzky boli vo výške 36 027,- EUR. Družstvo splatilo ďalšiu časť úveru, takže bankový úver na stroj sa opäť znížil, a to na sumu 66 395,- EUR. V tomto roku sa čerpalo z rezerv, preto klesli o 369,- EUR. k porovnáme rok 2010 s rokom 2008 zistíme, že sa nám celkové záväzky znížili o 29%, čo predstavuje hodnota 156 241,- EUR. Teda pre družstvo je to pozitívna situácia, pretože jeho výška splácania záväzkov sa znížila.



Zdroj: Súvaha vybraného podniku, vlastné spracovanie

**Obr. 4**

Z grafu je jednoznačne vidieť, že najväčší podiel na celkových záväzkoch mali v prvom roku bankové úvery, v ďalších dvoch rokoch to boli zase krátkodobé záväzky. Jedine bankové úvery mali klesajúcu tendenciu, čo spôsobilo splácanie úveru, ostatné záväzky mali kolísavú tendenciu, to mohlo zapríčiniť neustále sa meniaci počet dodávateľov.

#### 4.4.1 Záväzky podľa lehoty splatnosti

Podobne ako pohľadávky aj záväzky delíme podľa doby splatnosti, a to na:

- 1. Záväzky v lehote splatnosti** – nastal deň, kedy sme vykonali peňažné alebo vecné plnenie voči dodávateľovi
- 2. Záväzky po lehote splatnosti** – ak sme veriteľovi neuhradili svoj záväzok včas, resp. vôbec.

**Tab. 6**

**Vývoj záväzkov v lehote a po lehote splatnosti za roky 2008 – 2010 v EUR**

Súvahové položky	2008	2009	2010	Porovnanie	
				'10/'08	'10 - '08
Záväzky v lehote splatnosti	533 756	327 420	376 140	0,70	-157 616
Záväzky po lehote splatnosti	1 892	523	3 267	1,73	1 375
<b>Záväzky spolu</b>	<b>535 648</b>	<b>327 943</b>	<b>379 407</b>	<b>0,71</b>	<b>-156 241</b>

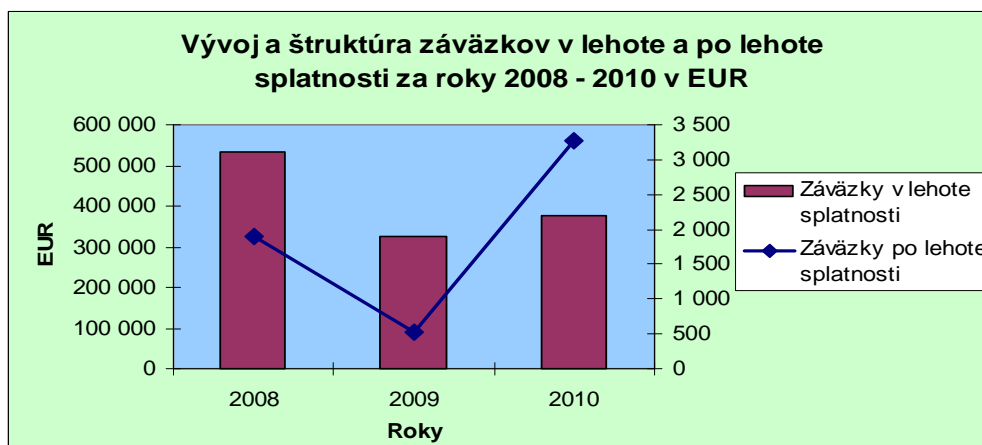
*Zdroj: Poznámky k účtovnej závierke vybraného podniku, vlastné výpočty*

V prvom sledovanom období 2008 bol stav celkových záväzkov vo výške 535 648,- EUR. Z toho záväzky v lehote splatnosti boli 533 756,- EUR. Záväzky po lehote splatnosti boli vo výške 1 892,- EUR, čo znamená že družstvo v takejto výške nebolo schopné uhradiť svoje záväzky, resp. ich neuhradilo včas, pretože nemalo dostatok peňažných zdrojov, vzhľadom k tomu, že odberatelia neuhradili včas svoje pohľadávky.

V roku 2009 stav záväzkov klesol o 207 705,- EUR. Družstvo stratilo svojich doterajších dodávateľov, čo mohlo byť aj dôsledkom neuhrádzania svojich záväzkov včas. Záväzky po lehote splatnosti sa však už znížili na 523,- EUR.

V roku 2010 celkové záväzky boli v sume 379 407,- EUR, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu. Zvýšili sa takisto aj záväzky v lehote splatnosti na sumu 376 140,- EUR a záväzky po lehote splatnosti 3 267,- EUR, čo znamenalo opäť neuhrádzanie svojich peňažných plnení včas.

Pri porovnaní roku 2010 s rokom 2008 zistíme, že celkové záväzky sa za celkové obdobie znížili o 29%, t. j. o sumu 156 241,- EUR. To mohla zapríčiniť spomínaná vtedajšia finančná kríza, v dôsledku ktorej družstvo nebolo schopné uhrádzať svoje záväzky.



Zdroj: Poznámky k účtovnej závierke, vlastné spracovanie

**Obr. 5**

Z grafu vyplýva, že v jednotlivých rokoch mali záväzky v lehote splatnosti i záväzky po lehote splatnosti kolísavý trend. V rámci záväzkov v lehote splatnosti je to normálne, vzhľadom k meniacemu sa počtu dodávateľov, ale v rámci záväzkov po lehote splatnosti to nie je pozitívny jav. Družstvo nie je stále schopné uhrádzať svoje záväzky.

#### 4.4.2 Dlhodobé záväzky

Medzi dlhodobé záväzky zaraďujeme záväzky zo zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 1 rok. Záväzky môžu vzniknúť napr. z :

- obchodných vzťahov,

- nevyfakturovaných dodávok,
- prijatých preddavkov,
- zmienek na úhradu,
- vydaných dlhopisov,
- sociálneho fond, atď.

**Tab. 7**

**Štruktúra a vývoj dlhodobých záväzkov za roky 2008 – 2010 v EUR**

Súvahové položky	2008	2009	2010	Porovnanie	
				'10/'08	'10 - '08
Záväzky z obchodného styku	24	24	24	1,00	0,00
Záväzky zo sociálneho fondu	7 336	3 130	3 563	0,49	-3773,00
Odložený daňový záväzok	75 425	29 521	32 440	0,43	-42 985
<b>Dlhodobé záväzky spolu</b>	<b>82785</b>	<b>32 675</b>	<b>36 027</b>	<b>0,44</b>	<b>-82 785</b>

Zdroj: Súvaha vybraného podniku, vlastné výpočty

V roku 2008 dlhodobé záväzky celkovo tvorili čiastku 82 785,- EUR. Štruktúra týchto záväzkov bola nasledovná:

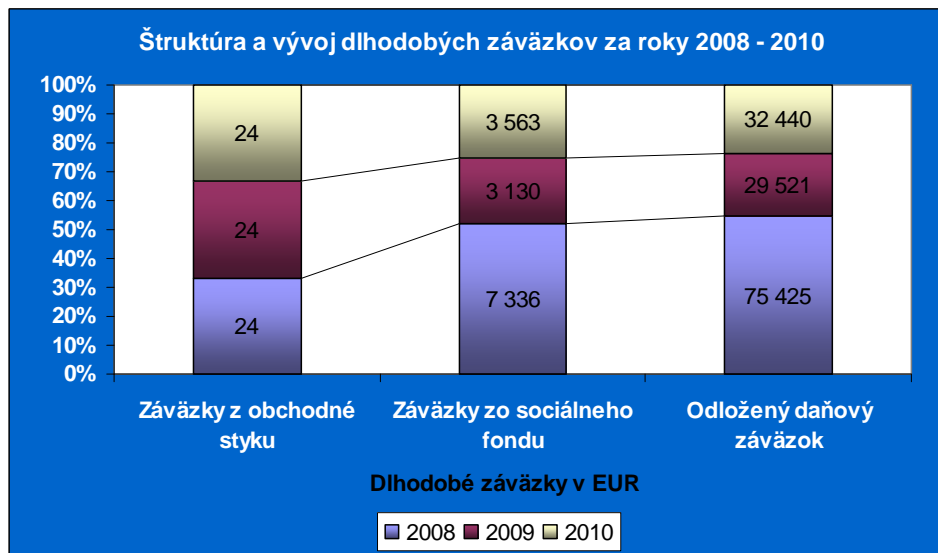
- záväzky z obchodného styku boli vo výške 24,- EUR,
- záväzky zo sociálneho fondu mali stav 7 336,- EUR,
- odložený daňový záväzok mal najväčší podiel na celkových záväzkoch a to vo výške 75 425,- EUR.

V roku 2009 sa stav pohľadávok podstatne znížil na sumu 32 675,- EUR. Záväzky z obchodného styku ostali v nezmenenej výške, ale záväzky zo sociálneho fondu klesli na 3 130,- EUR. Sociálny fond predstavuje povinný fond zamestnávateľa pre zamestnancov, ktorí sú u neho v pracovnom pomere . Odložený daňový záväzok poklesol viac ako o polovicu t.j. o 45 904,- EUR.

V roku 2010 družstvo vykazovalo dlhodobé záväzky v celkovej výške 36 027,- EUR. Podobne ako v predchádzajúcom období, záväzky z obchodného styku ostali nezmenené. V

Avšak vzrástli záväzky zo sociálneho fondu na 3 562,- EUR, a odložené daňové záväzky a to na sumu 32 440,- EUR.

Pri porovnaní rokov 2010 a 2008 zistíme, že celkové dlhodobé záväzky klesli o 56%, čo predstavuje hodnota 82 572,- EUR. Najväčší pokles zaznamenali odložené daňové záväzky a to 57%.



Zdroj: Súvaha vybraného podniku, vlastné spracovanie

**Obr. 6**

Z uvedeného grafu môžeme vyčítať, že štruktúra dlhodobých záväzkov mala kolísavú tendenciu, avšak záväzky z obchodného styku v každom roku rovnaké. Družstvo malo najviac dlhodobých záväzkov v roku 2008, a postupne sa ich suma znižovala, čo je pre neho pozitívny jav, pretože bolo schopné uhrádzať svoje záväzky. Záväzky zo sociálneho fondu sa menili v dôsledku povinnej tvorby, a zároveň čerpania.

#### 4.4.3 Krátkodobé záväzky

Medzi krátkodobé záväzky zaraďujeme záväzky s dobou splatnosti kratšou ako 1 rok. Medzi typické krátkodobé záväzky patria záväzky voči:

- dodávateľom,
- zamestnancom,
- zdravotným inštitúciám,
- štátu,
- inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia.

*Tab. 8*

**Štruktúra a vývoj krátkodobých záväzkov za roky 2008 – 2010 v EU**

Súvahové položky	2008	2009	2010	Porovnanie	
				'10/'08	'10 - '08
Záväzky z obchodného styku	40 073	47 199	80 069	2,00	39 996
Záväzky voči spoločníkom a združeniu	107 647	107 297	156 582	1,45	48 935
Záväzky voči zamestnancom	6 127	4 709	4 050	0,66	-2 077
Záväzky zo sociálneho poistenia	10 864	10 147	11 399	1,05	535
Daňové záväzky a dotácie	12 276	4 639	2 351	0,19	-9 925
Ostatné záväzky	313	503	1 721	5,50	1 408
<b>Krátkodobé záväzky spolu</b>	<b>177 300</b>	<b>174 494</b>	<b>256 172</b>	<b>1,45</b>	<b>78 872</b>

*Zdroj:* Súvaha vybraného podniku, vlastné výpočty

V roku 2008 zaznamenalo družstvo krátkodobé záväzky celkom 177 300,- EUR.

Štruktúra týchto záväzkov bola:

- záväzky z obchodného styku vo výške 40 073,- EUR,
- záväzky voči spoločníkom a združeniu vo výške 107 647,- EUR,
- záväzky voči zamestnancom vo výške 6 127,- EUR,
- záväzky zo sociálneho poistenia vo výške 10 864,- EUR,
- daňové záväzky a dotácie vo výške 12 276,- EUR,
- ostatné záväzky vo výške 313,- EUR.

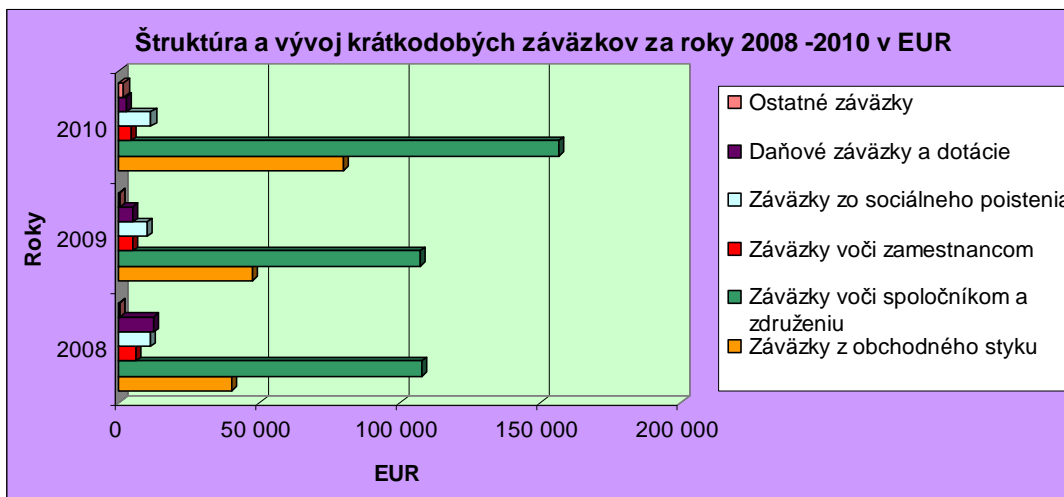
Najväčší podiel na krátkodobých záväzkoch mali záväzky voči spoločníkom a združeniu, čo znamená poskytnutie pôžičiek spoločníkom. Najmenší podiel mali ostatné záväzky, ku ktorým môžeme zaradiť napr. emisiu krátkodobých dlhopisov, ktoré emitent vydáva na trh.

V roku 2009 záväzky sa znížili na sumu 174 494,- EUR, čo predstavuje pokles o 2 806,- EUR. Najväčší podiel mali opäť záväzky voči spoločníkom a združeniu, ktoré však mierne poklesli na sumu 107 924,- EUR, a najmenší podiel ostatné záväzky vo

výške 03,- EUR. v tomto roku veľké zmeny v štruktúre celkových krátkodobých záväzkov nenastali.

V roku 2010 sa vykázali krátkodobé záväzky vo výške 256 152,- EUR. Toto zvýšenie zapríčinili hlavne záväzky voči spoločníkom a združeniu, ktoré vzrástli až na sumu 156 182,- EUR, čo predstavuje nárast o 49 285,- EUR. To znamená, že družstvo poskytlo ďalšie pôžičky spoločníkom a združeniu, preto mu vznikli záväzky vyplývajúce z týchto vzťahov.

Pri porovnaní rokov 2010 a 2008 sme zistili nárast celkových krátkodobých záväzkov až o 45%, a to vo výške 78 872,- EUR. Najväčší nárast predstavovali ostatné záväzky, ktoré vzrástli až 5,5 násobne. Ako druhé najviac vzrástli záväzky z obchodných vzťahov, a to 2 násobne.



Zdroj: Súvaha vybraného podniku, vlastné spracovanie

Obr. 7

Na základe uvedeného grafu je vidieť, že najväčší podiel na celkových krátkodobých záväzkoch predstavovali záväzky voči spoločníkom a združeniu. Za sledované obdobie vzrástli o 45%. Záväzky z obchodného styku mali rastúcu tendenciu, vzrástli dvojnásobne. Záväzky voči zamestnancom mali klesajúcu tendenciu, celkovo klesli o 34%. Záväzky zo sociálneho poistenia mali kolísavú tendenciu, a za sledované obdobie stúpili o 5%. Daňové záväzky mali klesajúcu tendenciu, celkovo klesli o 81%. Ostatné záväzky postupne stúpali, za celé obdobie vzrástli až 5,5 krát.



---

## 4.5 Finančná analýza vybraného podniku

Prostredníctvom finančnej analýzy sa sleduje aktuálna finančná situácia firmy a jej budúci vývoj. Potrebné informácie pre finančnú analýzu získavame zo súvahy a z výkazu ziskov a strát.

**Tab. 9**

Ukazovateľ	Odporúčané hodnoty	31.12.08	31.12.09	31.12.10
<b>Ukazovatele likvidity</b>				
Okamžitá likvidita (koeficient)	(0,2 – 0,8)	0,0	0,1	0,0
Bežná likvidita (koeficient)	(1,0 – 1,5)	0,5	1,2	0,5
Celková likvidita (koeficient)	(2,0 – 2,5)	1,8	2,9	1,8
<b>Ukazovatele aktivity</b>				
Doba inkasa pohľadávok (v dňoch)		71	115,8	107,6
Doba úhrady záväzkov (v dňoch)		48,1	58,7	80
<b>Ukazovatele zadĺženosti</b>				
Celková zadĺženosť (v %)		15,2	10,0	11,6
Stupeň samofinancovania (v %)		76,9	83,4	83,5

Zdroj: Súvaha družstva za roky 2008 – 2010

### Komentár k vypočítaným ukazovateľom

#### Ukazovatele likvidity

##### *Okamžitá likvidita:*

Ukazovateľ ukazuje solventnosť. Likvidita je zabezpečená vtedy, keď na 1€ krátkodobých záväzkov pripadá najmenej 20 centov peňažných prostriedkov. Pri hodnote nad 0,2 hovoríme o zaistenej okamžitej likvidite. Všeobecne sa za dostatočnú považuje hodnota nad 0,6.

Z vypočítaného vieme povedať, že vo všetkých 3 rokoch pripadá na 1€ krátkodobých záväzkov menej ako 20 centov finančného majetku podniku. Podnik by mal navýšiť objemy finančných účtov za účelom dostatočného krytia svojich krátkodobých záväzkov.

---

### ***Bežná likvidita:***

Táto likvidita hovorí o schopnosti podniku hradiť svoje záväzky, pričom vychádza z výpočtu pohotovej likvidity, ktorý je rozšírený o krátkodobé pohľadávky. Pri bežnej likvidite sa neberú do úvahy zásoby, pretože predstavujú najproblematickejšú časť obežných aktív. S ich premenou na peňažné prostriedky môžu byť spojené značné straty. Odporúčané hodnoty ukazovateľa by nemali klesnúť pod 1.

Družstvo v rokoch 2008 a 2010 dosiahlo hodnoty 0,5, čo znamená, že na 1€ krátkodobých záväzkoch pripadá menej ako 99 centov finančného majetku podniku a krátkodobých pohľadávok. Družstvo by malo navýšiť objemy finančných účtov, resp. čerpať nové úvery. V roku 2009 však bežná likvidita bola 1,2, čo hovorí o tom, že družstvo v tomto roku dosahovalo ideálnu hodnotu krytia svojich krátkodobých záväzkov.

### ***Celková likvidita:***

Charakterizuje predpoklady podniku plniť záväzky v najbližšom období. Vychádza z bežnej likvidity, jej výpočet je však rozšírený o zásoby. Za prijateľnú hodnotu sa považuje hodnota 2. Čím je hodnota vyššia, tým viac rastie platobná schopnosť podniku.

Celková likvidita v rokoch 2008 a 2010 bola 1,8, to znamená, že 1€ krátkodobých záväzkov pripadá menej ako 1,99€ finančného majetku podniku, krátkodobých pohľadávok a zásob. V roku 2009 tento ukazovateľ mal hodnotu 2,9, čo pre družstvo znamenalo pomerne vysoké viazanie objemu prostriedkov v likvidnom majetku, a to nie je veľmi účelné.

### **Ukazovatele aktivity**

#### ***Doba inkasa pohľadávok***

Tento ukazovateľ udáva koľko dní v priemer trvá, kým od fakturácie dôjde k inkasu. Hovorí o platobnej morálke odberateľov. Výsledok je lepší, čím je počet dní menší.

---

V roku 2008 bola doba inkasa pohľadávok 71 dní, čo znamená, že od dátumu fakturácie odberateľ družstvu zaplatí v priemere do 71 dní. V roku 2008 sa počet dní zvýšil na 115,8 a v roku 2010 to bolo 107,6 dní.

### ***Doba úhrady záväzkov***

Tento ukazovateľ udáva, koľko dní trvá podniku zaplatenie záväzku, teda priemerný čas od obdržania faktúry po jej zaplatenie. Čím je počet dní menší, tým dosahuje podnik lepší výsledok.

Z uvedených hodnôt môžeme povedať, že v roku 2008 družstvu trvalo v priemere 48,1 dní, aby uhradilo svoj záväzok, v roku 2009 je to 58,7 dní, a v roku 2010 to bolo 80 dní.

### **Ukazovatele zadĺženosti**

#### ***Celková zadĺženosť***

Poukazuje na štruktúru finančných zdrojov. Ukazovateľ udáva mieru krytia majetku podniku cudzími zdrojmi. Za kritickú hodnotu sa považuje hodnota 70%, resp. podiel cudzieho kapitálu na celkovom kapitále by nemal presiahnuť dve tretiny.

V roku 2008 bola celková zadĺženosť družstva 15,8%, čo znamená že 84,2% majetku kryje družstvo vlastnými prostriedkami a zvyšok tvorí cudzí kapitál. V roku 2009 bola hodnota ukazovateľa 10% a v roku 2010 to bolo 11,6%.

#### ***Stupeň samofinancovania***

Vypovedá o štruktúre celkových zdrojov a poukazuje nato, ako je podnik samostatný a nezávislý od financovania cudzími zdrojmi. Tento ukazovateľ hovorí o tom, v akom pomere je majetok v podniku krytý vlastnými zdrojmi.

V roku 2008 stupeň samofinancovania predstavoval hodnotu 76,9%, to znamená, že majetok podniku bol tvorený 76,9% vlastnými zdrojmi. V roku 2009 ukazovateľ mal hodnotu 83,4%, a v roku 2010 to bolo 83,5%.

---

## Záver

Analýzou sme zistili, že za sledované obdobie pohľadávky vo vybranom podniku poklesli zo sumy 401 490,- EUR na 320 537,- EUR. Podnik vykazoval v danom období pohľadávky dlhodobé z obchodného styku, a krátkodobé pohľadávky daňové, z obchodného styku a iné pohľadávky. Pohľadávky v lehote splatnosti mali klesajúcu tendenciu, čo pre podnik nebolo veľmi dobré, pretože sa znižovali zároveň aj jeho peňažné prostriedky potrebné na prevádzku, a podnik nebol potom nemal dostatok financií na uhrádzanie svojich záväzkov. Pohľadávky po lehote splatnosti mali kolísavý charakter.

Sledovanie záväzkov v danom období takisto poukázalo na pokles, a to zo sumy 535 648,- EUR na 379 407,- EUR, čo predstavuje zníženie až o 156 241,- EUR. Podnik vykazoval v sledovanom období dlhodobé záväzky z obchodného styku, zo sociálneho fondu, odložené daňové záväzky a krátkodobé záväzky, ku ktorým patria záväzky z obchodného styku, záväzky voči spoločníkom a združeniu, voči zamestnancom, zo sociálneho poistenia, daňové záväzky a dotácie a ostatné záväzky. Vo väčšej miere išlo o záväzky v lehote splatnosti a len malú čiastku predstavovali záväzky po lehote splatnosti, čoho príčina mohla byť neskoré inkaso, prípadne nezinkasovanie pohľadávok odberateľmi.

Na základe tejto analýzy môžeme zhodnotiť stav podniku a vyvodiť jednotlivé pozitívne a negatívne stránky v oblasti riadenia a vývoja pohľadávok a záväzkov.

Ako **pozitívnu stránku** môžeme označiť to, že aj napriek zvyšujúcim sa pohľadávkam po lehote splatnosti, sa družstvo snažilo uhrádzať svoje záväzky včas a zaznamenalo v roku 2009 dokonca pokles záväzkov po lehote splatnosti, v roku 2010 ich mierny nárast.

Ďalej pozitívne môžeme hodnotiť krytie majetku podniku na základe výpočtu ekonomických ukazovateľov. Družstvo kryje svoj majetok vo väčšej časti vlastnými zdrojmi, t.z. že len sčasti je majetok krytý cudzími zdrojmi a preto družstvo nie je zadlžené.

Ako **negatívnu stránku** hodnotíme vývoj a stav pohľadávok po lehote splatnosti. Družstvo na základe dlhoročného pôsobenia určite získalo verných odberateľov, ktorí však nie vždy sú schopný platiť včas, a to zle pôsobí na jeho celú činnosť. V roku 2009 malo dokonca aj také pohľadávky ktoré boli po lehote splatnosti nad 1 080 dní v sume

---

1 078,- EUR, na ktoré by malo podľa vnútroorganizačnej smernici vytvoriť opravnú položku. Družstvo by malo niečo konať, aby zabránilo opakujúcim sa situáciám.

Za sledované obdobie sa zaznamenal pokles záväzkov a pohľadávok súčasne, čo značí o znížení počtu dodávateľov a takisto aj odberateľov. Príčinou môže byť znižovanie objemu výroby a s tým súvisiacich tržieb. V okolí sa nachádzajú aj ďalšie družstvá, ktoré predstavujú konkurenciu. Tak odberatelia majú na výber, a nakupujú tam, kde im to viac vyhovuje. Tak družstvo stráca svojich doterajších odberateľov, a to súvisí súčasne aj s výrobou. Družstvo nemá pre koho vyrábať, znižuje sa výroba.

Na základe analýzy, hodnotenia a vyvođených záverov pre podnik navrhujeme nasledujúce opatrenia:

- venovať osobitnú pozornosť vzniku nezinkasovaných pohľadávok,
- vytvoriť opravné položky na pochybné pohľadávky,
- sledovať finančnú situáciu a platobnú schopnosť odberateľov,
- v prípade nesplatenia pohľadávok dostatočne ich vymáhať,
- dodávať tovar až po zaplatení,
- posnažiť sa získať nových odberateľov, napr. rozšírenou reklamou,
- motivovať odberateľov k skorému plneniu pohľadávok, napr. poskytovaním rôznych zliav v budúcnosti.



---

## Zoznam použitej literatúry

1. ALEXY, Július – Sivák, Rudolf. 2005. *Podniková ekonomika*. 3. vyd. Bratislava: IRIS, 2005. 234 s. ISBN 80-89018-82-3.
2. BIELIK, Peter. 2008. *Podnikové hospodárstvo*. 2. vyd. Nitra: SPU, 2008. 319 s. ISBN 978-80-552-0010-1.
3. BOUŠKOVÁ, Dagmar – PETER, Ondrej. 2000. *Základy podvojného účtovníctva*. Bratislava: ELITA, 2000. 195 s. ISBN 80-8044-068-9.
4. CENIGOVÁ, Anna. 2010. *Podvojný účtovníctvo podnikateľov, praktická príručka*. Bratislava: IBIIIPRINT, 2010. 656 s. ISBN 978-80-969946.
5. FABOVÁ, Zdenka. 2008. *Jednoduché účtovníctvo pre podnikateľov pre začiatočníkov a pokročilých*. Bratislava: Ing. Miroslav Mračko, EPOS, 2008. 416 s. ISBN 977-80-8057-741-4
6. HACHEROVÁ, Žofia – LÁTEČKOVÁ, Anna – KOČNER, Marián. 2010. *Základy účtovníctva*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2010, 177 s. ISBN 978-80-552-0384-3.
7. HINKE, Jana. 2007. *Účetníctví podle IAS/IFRS*, Praha: Kernberg Publishing, 2007. 175 s. ISBN 978-80-903962-1-0
8. <http://www.ys.sk/heslo/pohladavka.php>
9. KOČNER, Marián. 2010. *Daňové účtovníctvo*. 1. vyd. Nitra: ER-PRINT, 2010. 120 s, ISBN 978-80-969056-4-5
10. KRIŠTOFÍK, Peter – SAXUNOVÁ, Darina – ŠURANOVÁ, Zuzana. 2009. *Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IAS/IFRS*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2009. 767 s. ISBN 978-80-8078-230-6
11. KUČERA, Milan – LATEČKOVÁ, Anna. 2008. *Podnikové informačné systémy a účtovníctvo*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2008. 112 s. ISBN 978-80-8069-985-7
12. MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANNOVÁ, Anna. 2006. *Podnik a podnikanie*. Bratislava: SPRINT, 2006. 232 s. ISBN 978-80-89085-88-0
13. NEUMANOVÁ, Anna a kolektív. 2007. *Podnik a podnikanie*. 2. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2007. 144 s. ISBN 978-80-225-2360
14. PATAKY, Jozef – ŠKORECOVÁ, Emília. 2005. *Podvojný účtovníctvo pre samoukov*. 1. vyd. Nitra: Effeta, 2005. 217 s. ISBN 80-969-113-7-6
15. SEDLÁK, Mikuláš a kol. 2010. *Podnikové hospodárstvo*. Bratislava: Iura Edition, 2010, 352 s. ISBN 978-808-8078-317-4

- 
16. SERENČEŠ, Peter. 2010. *Financie a mena*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2010. 180 s. ISBN 80-8069-768-X
  17. SOUKUPOVÁ, Božena – ŠLOSÁROVÁ, Anna – BAŠTINCOVÁ, Anna. 2004. *Účtovníctvo*. 2. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2004. 638 s. ISBN 80-8078-020-X
  18. ŠLOSÁR, Rudolf. 2008. *Dejiny účtovníctva na Slovensku*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2008. 234 s. ISBN 978-80-8078-227-6
  19. ŠLOSÁR, Rudolf. 2008. *Didaktika účtovníctva I*. 3. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2008. 204 s. ISBN 978-80-225-2546-6
  20. ŠLOSÁROVÁ, Anna a kol. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2006. 478 s. ISBN 80-8078-070-6
  21. ŠLOSÁROVÁ, Anna a kol. 2009. *Účtovníctvo B*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3
  22. VLACHYNSKÝ, Karol a kol. 2009. *Podnikové financie*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2009. 524 s. ISBN 978-80-8078-258-0.
  23. WÖHE, Günter – DÖRING, Ulrich. 2005. *Einführung in die allgemeine Betriebswirtschaftslehre*. 22. neubearb. Aufl. Münche: Verlag Franz Vahlne, 2005. 1220 s. ISBN 3-8006-3254-3
  24. Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
  25. Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov



---

## **Prílohy**

Príloha 1 – Súvaha podniku za roky 2008 – 2010

## Príloha 1

### SÚVAHA podniku za roky 2008 – 2010

	STRANA AKTÍV	č. riadku	r. 2008	r. 2009	r. 2010
	<b>SPOLU MAJETOK r.002 + r.003 + r.032 + r.062</b>	<b>001</b>	3 523 342	3 295 299	3 281 897
<b>A.</b>	<b>Pohľadávky za upísané vlastné imanie (353)</b>	<b>002</b>			
<b>B.</b>	<b>Neobežný majetok r.004 + r.013 + r.023</b>	<b>003</b>	2 741 272	2 492 124	2 565 637
<b>B.I.</b>	<b>Dlhodobný nehmotný majetok súčet (r. 005 až 012)</b>	<b>004</b>			
<b>B.I.1.</b>	<b>Zriaďovacie náklady (011) – /071, 091A/</b>	<b>005</b>			
2.	Aktivované náklady na vývoj (012) – /072, 091A/	006			
3.	Softvér (013) – /073, 091A/	007			
4.	Ocenené práva (014) – /074, 091A/	008			
5.	Goodwill (015) – /075, 091A/	009			
6.	Ostatný dlhodobý nehmot. majetok (019,01X) – /079,07X,091A/	010			
7.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) – 093	011			
8.	Poskyt. preddavky na dlhodobý nehmot. majetok (051) – 095A	012			
<b>B.II.</b>	<b>Dlhodobý hmotný majetok súčet (r. 014 až 022)</b>	<b>013</b>	2 734 517	2 485 369	2 558 882
<b>B.II.1.</b>	<b>Pozemky (031) – 092A</b>	<b>014</b>	4 215	4 215	4 215
2.	Stavby (021) – /081,092A/	015	1 859 840	1 859 431	1 861 667
3.	Samost. hnuťelné veci a súbory hnut. vecí (022) – /082,092A/	016	664 769	443 757	351 052
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) – /085,092A/	017			
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) – /086,092A/	018	70 212	65 137	120 526
6.	Ostat. dlhodobý hmot. majetok (029,02X,032) – /089,08X,092A/	019			
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) – 094	020	135 481	112 829	221 422
8.	Poskyt. preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052) – 095A	021			
9.	Opravná položka k nadobudnutiu majetku (+/-097+/-098)	022			
<b>B.III.</b>	<b>Dlhodobý finančný majetok súčet (r.024 až 031)</b>	<b>023</b>	6 755	6 755	6 755
<b>B.III.1.</b>	<b>Podiel. cen. papiere a podiely v dcérskej účt.jedn. (061) – 096A</b>	<b>024</b>			
2.	Podiel.cen.papiere a podiely v spol.s podst.vplyv. (062) – 096A	025	5 975	5 975	5 975
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063,065) – 096A	026	780	780	780
4.	Pôžičky účtovnej jednotke v konsolid. celku (066A) – 096A	027			
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A,069,06X) – 096A	028			
6.	Pôžičky s dobou splat. najviac 1 rok (066A,067A,06XA)–096A	029			
7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043)–096A	030			
8.	Poskyt. preddavky na dlhodobý finančný majetok (053)–095A	031			
<b>C.</b>	<b>Obežný majetok r.033 + 041 + 048 + 056</b>	<b>032</b>	782 070	802 285	716 260
<b>C.I.</b>	<b>Zásoby súčet (r.034 až 040)</b>	<b>033</b>	408 613	373 133	370 607
<b>C.I.1.</b>	<b>Materiál (112,119,11X)–/191,19X/</b>	<b>034</b>	68 709	74 649	73 401
2.	Nedokonč. výroba a polotovary (121,122,12X)–/192,193,19X/	035	70 683	52 595	72 891
3.	Zákazková výroba s dobou ukonč. dlhšou ako 1 rok 12X–192A	036			
4.	Výrobky (123)–194	037	118 940	107 792	100 374
5.	Zvieratá (124)–195	038	147 602	135 377	121 278
6.	Tovar (132,13X,139)–/196,19X/	039	2 679	2 720	2 663
7.	Poskytnuté preddavky na zásoby (314A)–391A	040			0

<b>C.II.</b>	<b>Dlhodobé pohľadávky súčet (r.042 až 047)</b>	<b>041</b>	193 351	190 032	186 712
<b>C.II.1.</b>	<b>Pohl'.z obch.styku(311A,312A,313A,314A,315A,31XA)–391A</b>	<b>042</b>	193 351	190 032	186 712
2.	Pohľadávky voči ovládanej a ovládajúcej osobe (351A)–391A	043			
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolid. celku (351A)–391A	044			
4.	Pohl'ad. voči spoloč. a združ. (354A,355A,358A,35XA)–391A	045			
5.	Iné pohľadávky (335A,33XA,371A,373 až 376A,378A)–391A	046			
6.	Odložená daňová pohľadávka (481A)	047			
<b>C.III.</b>	<b>Krátkodobé pohľadávky súčet (r.049 až 055)</b>	<b>048</b>	179 204	211 458	153 813
<b>C.III.1.</b>	<b>Pohl'.z obch.styku (311A,312A,313A,314A,315A,31XA)–391A</b>	<b>049</b>	115 557	208 709	133 819
2.	Pohľadávky voči dcárskej a materskej účt. jedn. (351A)–391A	050			
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolid. celku (351A)–391A	051			
4.	Pohl'ad. voči spol. a zdr. (354A,355A,358A,35XA,398A)–391A	052			
5.	Sociálne zabezpečenie (336)–391A	053			
6.	Daňové pohľadávky (341,342,343,345,346,347)–391A	054	62 197	2 072	19 513
7.	Iné pohľadávky (335A,33XA,371A,373A až 376A,378A)–391A	055	1 450	677	481
<b>C.IV.</b>	<b>Finančné účty súčet (r.057 až 061)</b>	<b>056</b>	902	27 662	5 128
<b>C.IV.1.</b>	<b>Peniaze (211,213,21X)</b>	<b>057</b>	777	3 491	1 812
2.	Účty v bankách (221A,22X,+/-261)	058	125	24 171	3 316
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako 1 rok (22XA)	059			0
4.	Krátkodobý finanč. majetok (251,253,256,257,25X)/-291,29X/	060			0
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259,314A)–291	061			0
<b>D.</b>	<b>Časové rozlíšenie r.063 a r.064</b>	<b>062</b>		890	
<b>D.1.</b>	<b>Náklady budúcich období (381,382)</b>	<b>063</b>		890	
2.	Príjmy budúcich období (385)	064			

Ozn.	STRANA PASÍV	č. riadku	r. 2008	r. 2009	r. 2010
	<b>Spolu vlastné imanie a záväzky r.066 + r.086 + r.116)</b>	<b>065</b>	3 523 342	3 295 299	3 281 897
<b>A.</b>	<b>Vlastné imanie r.067 + r.071 + r.078 + r.082 + r.085)</b>	<b>066</b>	2 709 416	2 747 320	2 738 993
<b>A.I.</b>	<b>Základné imanie súčet (r.068 až 070)</b>	<b>067</b>	901 780	899 690	879 537
<b>A.I.1.</b>	<b>Základné imanie (411 alebo +/-491)</b>	<b>068</b>	901 780	899 690	879 537
2.	Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (/–/252)	069			
3.	Zmena základného imania (+/–419)	070			
<b>A.II.</b>	<b>Kapitálové fondy súčet (r.072 až 077)</b>	<b>071</b>	1 447 361	1 449 451	1 467 944
<b>A.II.1.</b>	<b>Emisné ážio (412)</b>	<b>072</b>			
2.	Ostatné kapitálové fondy (413)	073	1 421 254	1 423 344	1 441 837
3.	Zákonný rezervný fond z kapit. vkladov (417,418)	074	29 144	29 144	29 144
4.	Oceň. rozdiely z precenenia majetku a záväz. (+/–414)	075	-3 037	-3 037	-3 037
5.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín (+/–415)	076			
6.	Oceň. rozd. z precen. pri zlúč.,splyn. a rozd. (+/–416)	077			
<b>A.III.</b>	<b>Fondy zo zisku súčet (r.079 až 081)</b>	<b>078</b>	98 768	100 317	98 457
<b>A.III.1.</b>	<b>Zákonný rezervný fond (421)</b>	<b>079</b>			
2.	Nedeliteľný fond (422)	080			
3.	Štatutárne fondy a ostatné fondy (423,427,42X)	081	98 768	100 317	98 457
<b>A.IV.</b>	<b>Výsledok hospodárenia minulých rokov r.083 + r.084</b>	<b>082</b>	244 324	292 171	292 171
<b>A.IV.1</b>	<b>Nerozdelený zisk minulých rokov (428)</b>	<b>083</b>	244 324	292 171	292 171
2.	Neuhradená strata minulých rokov (/–/429)	084			
<b>A.V.</b>	<b>Výsl.hosp.za účt.ob.(+–r.001–(067+071+078+082+086+116)</b>	<b>085</b>	17 183	5 691	884
<b>B.</b>	<b>Záväzky r. 087 + 091 + 102 + 112</b>	<b>086</b>	535 648	327 943	379 407
<b>B.I.</b>	<b>Rezervy súčet (r.088 až 090)</b>	<b>087</b>	0		0

<b>B.I.1.</b>	<b>Rezervy zákonné (451)</b>	<b>088</b>	20 231	21 182	20 813
2.	Ostatné dlhodobé rezervy (459A,45XA)	089			
3.	Krátkodobé rezervy (323,32X,451A,459A,45XA)	090			
<b>B.II.</b>	<b>Dlhodobé záväzky súčet (r.092 až 101)</b>	<b>091</b>	82 785	32675	36 027
<b>B.II.1.</b>	<b>Dlhodobé záväzky z obchodného styku (479A)</b>	<b>092</b>	24	24	24
2.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	093			
3.	Dlhodobé záväzky voči dcér. a mater. účt.jed. (471A)	094			
4.	Ostatné dlhodobé záväzky v rámci kons.celku (471A)	095			
5.	Dlhodobé prijaté preddávky (475A)	096			
6.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	097			
7.	Vydané dlhopisy (473A/-/255A)	098			
8.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	099	7 336	3130	3 563
9.	Ostat. dlh. záväz. (474A,479A,47XA,372A,373A,377A)	100			
10.	Odložený daňový záväzok (481A)	101	75 425	29521	32 440
<b>B.III.</b>	<b>Krátkodobé záväzky súčet (r.103 až 111)</b>	<b>102</b>	177 300	174494	256 172
<b>B.III.1.</b>	<b>Záv.z ob.s.(321,322,324,325,32X,475,478A,479A,47X)</b>	<b>103</b>	40 073	47199	80 069
2.	Neufakturované dodávky (326,476A)	104			
3.	Záväzky voči dcérskej a mater. účt. jed. (361A,471A)	105			
4.	Ost.záväzky v rámci kon.celku(361A,36XA,471A,47XA)	106			
5.	Záväzky voči spol. a zdr. (364až368,398A,478A,479A)	107	107 647	107297	156 582
6.	Záväzky voči zamestnancom (331,333,33X,479A)	108	6 127	4709	4 050
7.	Záväzky zo sociálneho poistenia (336,479A)	109	10 864	10147	11 399
8.	Daň. záväzky a dotácie (341až 343,345,346,347,34X)	110	12 276	4639	2 351
9.	Ost. záväzky (372A,373A,377A,379A,474A,479A,47X)	111	313	503	1 721
<b>B.IV.</b>	<b>Bankové úvery a výpomoci súčet (r.113 až r.115)</b>	<b>112</b>	255 332	99592	66 395
<b>B.IV.1.</b>	<b>Bankové úvery dlhodobé (461A,46XA)</b>	<b>113</b>	99 592	66388	33 191
2.	Bežné bankové úvery (221A,231,232,23X,461A,46XA)	114	155 740	33204	33 204
3.	Krátkodobé fin. výpomoci (241,249,24X,473A,-/255A)	115			
<b>C.</b>	<b>Časové rozlíšenie súčet (r.117 a r.118)</b>	<b>116</b>	278 278	220036	163 497
<b>C.1.</b>	<b>Výdavky budúcich období (383)</b>	<b>117</b>	10 379	12892	14 886
<b>C.2.</b>	<b>Výnosy budúcich období (384)</b>	<b>118</b>	267 899	207144	148 611